Tarih hocaları bugün toplanarak mekteplerdeki tarih tedrisatından alınan neticeleri görüşecekler..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt meb'usu MAHMUT

Hitlerin nutkundan evvel, M. Roosevelt cihan milletleri rüesasına mühim bir beyanname neşretti..

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2609 | PERŞEMBE | 18 MAYIS 1933 | Tel: { Müdür 24318, Yazı müdürü 24319 İdare ve Matbaa 24310

Bütçenin müzakeresi pazar günü ikmal edilecek

Bu zatla Konuşulamaz!

Falih RIFKI

1919 haziran, temmuz ve ağustondan Sakarya muharebesinin sonlana kadar, Saray ve Babıâliye tarafrlık eden gazeteleri gözden geçiriz. Anadolu ihtilâline karşı, hemen psinde şu tenkidi bulacaksınız:

— *İtilâf devletleri barbarlara karşı rp yaptıklarını senelerce bağırmışrdır. Kaybolmuş milletleri yeniden eydana çıkarmaktadırlar. Vilson ensipleri de millî hakları korumakdır. Halbuki böyle iken hiç şüphe Türk milletinin mahvına gidilez ve memleketi istilâ edilemez. Bitehlikeli ve acele bir karara sevtmek için aksi propaganda yapanr vardır: Eğer bunlara uyarsak, kençukurumuzu kendi elimizle kazmış uruz. Gerek gazeteler, gerek ajansr ve gerek itilâf ordularının vaziyeböyle bir tehlike olmadığını gösterektedir.*

Şimdi sinire kapılıp bir takım kötü mleri anmak istemiyorum. Fakat kar nızda herhangi bir Babıâlî nâzırını, r Saray mabeyincisini, veya bir hüryeti itilâf politikacısını tasavvur ediz ve kendisine diyiniz ki:

— 1919 senesinde niçin bu fikirlermilleti uyuşturup Mustafa Kemalin rtuluş savaşını önlemek istiyorduız?

Yüzü kızarıp başını önüne eğecekr.

Sualinizi tekrar ediniz. Ağzı menene ile açılır gibi:

— Bütün galip devletlerin asker ve onanmaları İstanbul limanında, Yuan ordusu İzmir ve hinterlândında, ransız ordusu Kilikyada, İtalyanlar Analya ve Konyada iken, Karadeniz viayetlerinizde bir Pontos cümhuriyeti urulmak istenilirken, Şark vilâyetleiniz bir yandan Anadolu ortalarına, bür yandan Akdeniz kıyılarına kar Ermenistana verilmek düşünülür, ir de Kürdistan devleti uydurulmağa alkışılırken, bir Türk ihtilâlinin muaffak olacağına akıl erdiremedim. ıncak itilâf devletlerinin merhametrine sığınırsak, belki bize de az çok ir toprak bağışlayan bulunur, zannerdim.

— Peki bugün ne fikirdesiniz?

— Günahımı affediniz ve beni unuınuz.

Fakat sevgili arkadaşlar, eğer şu atırları bugün, 1933 te, *ben o zaman öyle düşünürdüm*, diye Karabekir aşanın yazmış olduğunu söylersem e dersiniz? Okumamışsanız, tekrar deyim: *(İkinci fikir: Böyle ânî bir ehlike melhuz değildir. Çünkü itilâf evletleri barbarlara karşı harp yapklarını senelerce cihana haykırmış ken ve kaybolmuş milletlerin mevcuiyetlerini yeniden ortaya çıkarırken e bu işler Vilson prensiplerile dahi ıyit olunurken Türk milletinin istilâ eya imhası cihetine gidilmesi varit lamaz.*

Gerçi bizi acele ve tehlikeli bir kara sevk ile kendi kendimizi inhilâle evk için bu kabil propagandalar yalıyorsa da gerek gazetelerden ve gek ajanslardan toplanan malûmat ve tilâf ordularının vaziyeti bu tehlikeni göstermiyor.)

Karabekir Paşa 1919 da Mustafa Kemalin emirlerini aldığı zaman ve onun doğrudan doğruya kumandası alında olduğu için ister istemez emirlerini yaptığı *vakit*, eğer hususi defterine bu fikirleri kaydetmiş olsaydı, bu defter nasılsa yakılmamış olup ta benim elime geçseydi, en buhranlı politika kavgalarında bile ondan istifade etmez, ve milletin nasılsa kendisine bir gün hürmet etmiş olduğu bir kumandanı bu kadar merhametsiz yere vurmak istemezdim.

Böyle bir fikir 1919 da *kaza* idi.

1933 te *intihar*'dır.

Böyle bir adamla konuşulmaz: Böyle bir adam ancak bir ders olarak millete *teşhir* olunur. Arkadaşlarımın neşrettikleri ve neşredecekleri bir sürü vesika işte bu *teşhir* hizmetine yarayacağı için faydalıdır. Karabekir Paşa eğer bir şeyler yapmışsa bile, Mustafa Kemalin zoru altında ve onun emri ile yapmış olduğuna asla şüphe kalmıyacaktır ve kalmamalıdır:

Kendi elile kendi hayatına nihayet veren bu isim, tam ve sağlam *defnolmazsa, TAAFFÜN* eder.

Arkadaşlarım emeklerine acımasınlar: Ben bile şimdiye kadar Karabekir Paşayı kafası gururdan çatlamış, fakat bu gururunu hiç olmazsa büyük vatan idealinin üstüne kadar çıkaramaz, yalan ve fesada aklı ermediği için şunun bunun peşinde sürüklenip gider bir zat olarak tanırdım. Onun sükûtunu deşenler, bir *pusu*'nun üstüne basmış oldular. Ve bize rejimin yolu üstünde nasıl *tehlikeli tuzaklar* bulunduğunu tekrar sezmek fırsatını verdiler.

Bu adam da bir kahraman olmalıdır: Fakat 1919 da o *fikirde* olanların kahramanı olmalıdır. Onun safını bilelim; onu açık cepheye çekmiş olalım. Genç bir rejim için herhangi açık bir cephe ile boğuşmak ve onu yenip yere sermek güç değildir. Fakat eğer

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bir mebus doktorlarımızı Mecliste ittiham etti

Dün 5 Vekâlet bütçesi kabul edildi

Rasim B. in doktorlarımız hakkındaki ittihamı asabiyet uyandırdı - Maarif vekilinin beyanatı

Maarif vekili Reşit Galip ve Sıhhiye vekili Refik beyler

ANKARA, 17 (Telefonla) — Bugün Mecliste bütçenin müzakeresine devam edilmiş ve Düyunu umumiye, Tapu ve Kadastro umum müdürlüğü Gümrük ve İnhisarlar, Dahiliye vekâletlerile Emniyet işleri umum müdürlüğü, Jandarma umum kumandanlığı, Hariciye, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet, Adliye ve Maarif vekâletleri bütçeleri sıra ile müzakere ve kabul edildi.

Yarınki toplantıda Nafia, İktısat, Ziraat, Millî Müdafaa vekâletleri bütçelerile askerî fabrikalar ve Harita umum müdürlükleri bütçeleri görüşülecektir. Bu suretle cumaretesi toplantısında ruznameye dahil diğer maddeler meyanında İstatistik umum müdürlüğü merkez teşkilâtı hakkındaki lâyiha müzakere edilecek ve pazar toplantısında da masraf bütçesinden geriye bırakılan İstatistik umum müdürlüğü bütçesile varidat bütçesi ve müvazenei umumiye kanun lâyihası görüşülerek bütçe müzakeresine nihayet verilecektir.

Maliye bütçesinde Maliye için celbedilecek ecnebi mütehassıslar için 60 bin liralık tahsisat kabul edilmiştir.

İhdas edilecek olan inkılâp müzesi için de vesika toplama masarifi olarak Maarif bütçesine 5 bin liralık tahsisat kabul edilmiştir.

Doktorları ittiham

ANKARA, 17 (Milliyet) — Sıhhiye bütçesinin müzakeresinde Sıhhiye vekilinden sonra Mahmut Rasim Bey (Tekirdağ) söz aldı ve doktorlarımızı ittiham eden beyanatta bulundu, bu ağır ittihamları asabiyet uyandırdı. Rasim Bey dedi ki: Dışarı kazalarımızdaki doktorların sıkı bir imtihandan geçirilmelerini talep ediyorum. Türk köylüsü dışarıda çalışan doktorların cehaleti yüzünden hayatlarını kaybediyorlar. Çünkü bu doktorlarımız boş vakitlerinde tıbbın bugün icap ettirdiği yenilikleri takip etmiyorlar. Bir çok vakitlerini poker oynamak, içki içmekle geçiriyorlar, hattâ arkadaşlar, bazıları vardır ki bugünkü tıptan bile haberleri yoktur. Evvelâ bütün doktorlar büyük bir imtihandan geçirilmelidir. Saniyen iki senede bir kurs açılarak muayyen bir müddetle devam ettirilerek bu iki sene zarfında tababette hâsıl olan yenilikler kendilerine öğretilmelidir. Avrupada bile bu usul caridir. Bazı yenilikler var ki tababetin hakikaten bir kurs geçirmek ihtiyacını hâsıl ediyor. Fakat hiç şüphesiz kendi vazifelerine olan tekâsülleri noktai nazarından düşünecek olursak Anadoluda çalışan küçük kazalarda çalışan doktorları ev velâ bir imtihandan geçirmek, sonra da bazı kurslara getirmek mecburiyeti kendini gösterir.

Arkadaşlar, geçenlerde İstanbulda akrabamdan birisi düştüğü için göz

(Devamı 5 inci sahifede)

M. Roosvelt bütün dünyaya bir beyanname neşretti

Bütün dünyaya şamil bir ademi tecavüz misakı yapılmasını isteyor

Bütün Avrupa milletleri beyannameyi kendi lehine tefsir etmekle meşgul..

(Dünya vaziyetini büsbütün izmihlâle sürükleyecek mahiyette bariz alâmetlerin çoğaldığı şu sıralarda, vaziyetin vahametini gören Amerika Cümhurreisi M. Roosevelt, silâhsızlanma konferansına iştirak eden devletler reislerine hitaben, mühim bir beyanname neşretti.

Ajans telgraflarının verdiği malûmattan anlaşılacağı üzere, Amerika Avrupanın yeni bir felâkete sürüklenmesinin önüne geçmek için sarih bir vaziyet alınmasını istiyor.

Avrupanın muhtelif memleketlerinde beyannamenin öne sürdüğü maddeler başka başka şekillerde tefsir edilmektedir.)

M. Roosevelt

VAŞİNGTON, 17 (A.A.) — M. Roosevelt, silâhları bırakma konferansında mümessilleri bulunan 53 devlete hitaben dün neşretmiş olduğu beyannamesinde milletlerin başlarında bulunanları silâhları eksiltmeğe, taarruz silâhlarını ortadan kaldırmağa, hududun ötesine müsellah kuvvetler göndermekten istinkâf etmeğe, bayağı bir takım millî maksatları unutmağa, sulhu temin ve cihan iktısadiyatını ihya ve ıslah için samimî surette bir leşmeğe davet etmektedir.

Beyanname, hemen bir takım hukukî itedbirler kabul edilmesini istemekte ve herhangi bir millet buna mâni olduğu takdirde bütün medenî dünyanın o milleti konferansın akametinden mes'ul addedeceğin beyan eylemektedir.

Bütün dünyaya şâmil ademi tecavüz

VAŞİNGTON, 17 (A.A.) — M. Roosevelt,, kongreye hususî bir beyanname göndererek cihan sulhuna ve siyasî ve iktısadî istikrara ait teminatın ilerisini görmiyen bir takım kimselerin siyasetleri ve hodbinane hareketleri yüzünden tehlikeye maruz bulunduğu günden güne daha bariz bir surette göze çarpmakta olduğundan dolayı bü

(Devamı 5 inci sahifede)

Beyanname Heyeti Vekilede görüşüldü

ANKARA, 17 (Telefonla) — İcra Vekilleri bu akşam saat yirmi birde toplandı. Bu içtimada M. Rooseveltin beyannamesi ve bu hususta Cenevrede bulunan Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Beyden gelen telgraflar görüşülmüştür. İçtima geç vakte kadar devam etmiştir.

M. Hitlerin beklenen nutku ikinci sahifemizde

Son münakaşalara dair:

Bir izah

Kâzım Karabekir Paşa Hz. nin, tarihî hakikatleri aydınlatmak için değil, daha ziyade şahsî propagandası için günlerden beri yazdığı mektuplarını sütunlarımızda neşrettik. Son aldığımız bir telgrafnamesinde artık mektup yazmakta devam etmiyeceğini bildiriyor. Şüphesiz, bu karar; yalnız kendisini alâkadar eder.

Muhterem Karabekir Paşa; mektuplarını niçin kesiyor? Bunun için bulduğu vesile şudur:

15 numaralı vesikasındaki bir fıkrayı gazeteye koymamışız!

Hemen ifade edelim ki, neşrini münasip görmediğimiz o fıkra; beynelmilel siyasetimize taallûk eden ve bugün de memleketin yüksek menfaatleri noktasından bütün ehemmiyetini muhafaza eden bir mânayı haizdir. Bundan başka neşretmediğimiz o birkaç satırlık yazı; münakaşamızın başından beri takip edilen şahsî iddialarla, şahsiyetlerle hiç münasebeti olmıyan - tekrar edelim: Münhasıran haricî siyasetimize taallûk eden - mülâhazalardır. Bilmiyoruz, bunların mutlaka neşrolunmasında, Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerinin takip ettiği dava bakımından ne gibi faydalar tasavvur ediliyor?

Haricî siyasete taallûk eden, bu günün vaziyet ve şartları içinde de ayni mâna ve ehemmiyeti taşıyan ve nihayet neşrinde zarar muhakkak olan dünkü yakın tarihin bazı safhalarını açmak mesuliyetini üzerimize alamıyorsak, bizi mazur görsünler... Bizim mevkiimizde bulunan ve millî vazifelerini, memleket menfaatlerini müdrik neşriyatçı her vatandaş başka türlü hareket edemezdi. Bundan başka haricî siyasete ait esrarın ifşasına, kanunî mevzuatımızın ne dereceye kadar müsait olduğu da ayrı bir meseledir.

Meselenin bütün bu cihetlerini, umumî neşriyat müdürümüz, Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine, hususî bir mektupla yazmıştır. Eğer kendisi mesuliyeti üzerine alır da, yazdırmakta ısrar buyurursa, beğendiği neşir vasıtasına müracaat edebilir. Buna hiç bir mâni yoktur.

Umarız ki, bu izahatımız; üç satırlık yazısını koymadığımız için mektuplarını kesmenin bir bahane olduğunu kâfi derecede efkârı umumiyeye anlatacaktır.

Paşa Hazretlerinin bu kararları karşısında, biz de - şimdiye kadar çıkan mektuplarındaki maddelere kısa kısa cevaplarımızı verdikten sonra - artık herkesi rahatsız etmeğe başlayan - bu şahsiyat iddiaları münakaşasına nihayet vereceğiz. Ondan sonra da İstiklâl ve mücadele tarihimizde - denize nisbetle katra mahiyetinde olan - bugünkü münakaşa mevzuunu bir tarafa bırakarak, ayni tarihin, daha bir çok köşelerini aydınlatacak olan (Ankaralının Defteri) indeki notlarımızın neşrine devam edeceğiz.

Siirt Meb'usu
MAHMUT

Islahat raporları

Divanda dün görüşüldü ve tasdik edildi

Darülfünun Divanı dün saat 15,5 da emin vekili Dr. Tevfik Recep Beyin riyasetinde toplanmıştır. Dünkü içtima akşam saat 20 ye kadar devam etmiş, hararetli müzakereler olmuştur. Ruznamede bir tek madde vardı. O da ıslahat etrafında fakülte meclislerinin hazırladıkları raporları tetkik ve tasdik etmekti. Divan içtimaında her fakülte reisi ve murahhasları kendi raporları hakkında izahat vermişlerdir.

Emin Recep Bey

(Devamı 4 üncü sahifede)

Büyük bir deha ve onun âlemşümul zaferleri elbette ki küçücük beyin kaplarına sığmaz!

Nuri B.in Karabekir Pş.ya hitap eden çok mühim bir mektubu

Karabekir paşa, yerinde rahat otururken kuruhavadan nem kaparak akıl ve muhakemenin pek kolay sırrını bulamıyacağı bir iddia ortaya çıkardı:

Millî hareketin nüvesini o kurmuş! Erzurum kongresini o, toplamış! O, Gaziyi Anadoluya davet etmiş!! ... Filân ve filân zatlara böyle demiş! Padişahla görüşmüş! .... vs. Bu iddialarını güya ispat için de vesika diye o zamana ait bir takım muhabereleri bunların lehine mi yoksa aleyhine mi olduğuna dikkat etmiyerek neşretti. Hâlâ da yazıyor.

Karabekir paşayı tanımayanlar, bu iddiasının hedef ve maksadını anlayabilmekte kendisini bilenlerden daha ziyade güçlük çekeceklerdir. Ben paşayı tanıyanlardanım. Harbiye ve Erkânıharbiye tahsillerini bir sınıfta yaptık. Mektepte ve bilhassa meşrutiyete takaddüm eden senelerde sabık üçüncü ordunun Makedonyasında sevişerek arkadaşlıklarımız vardır. Bu zatin Cümhuriyetin ilânı sıralarında ve müteakibeni giriştikleri siyasî teşebbüsleri esnalarında cereyan eden muhaberelerde hiç değilse namuslu vevatanperver bir askerdir diyerek hemen daima müdafaa ederdim. Hayatta insanın muvaffakiyetlerine kuvvetli engel olan kibir ve gururdan paşanın hissesinin normalin fevkinde olduğunu daha mektepten bilirdik. Fakat bu kibir ve gururun muhakemesini kaybettirecek derecede kendisini bu rütbe dalâlete sevkedeceğini tahmin etmiyorduk. Bu itibarla eski arkadaşlık gayreti kendisine acınmaktan insanı menedemez.

Karabekir paşa bu yazılarile millî kahramanın filhakika kendisi olduğunu memleketin münevver tabakasına mı yoksa umum Türk halkına mı anlatmak istediği yakında hepimizce şüphesiz anlaşılacak. Ben bu nokta hakkında bir şey söylemiyeceğim. Mızrak çuvala sığmaz; tarih aldanmaz ve aldatmaz ve aldatılamaz. Hattâ temenni etmek isterim ki Erzurum kongresini teşkil edenin ve Millî hareketin nüvesini kuranın kendisi olduğunu isbata Karabekir paşa muvaffak olsun.

Gaziantep meb'usu Nuri Bey

Beni şu satırları yazmağa sevkeden nokta Karabekir Paşanın üçüncü mektubundaki şu fıkra olmuştur:

"11/Nisan/335 Leyman paşanın hatası yüzünden mahvolan ve 75 bin esir ve 360 top zayi ederek 14 günde 600 kilometrelik bir ricat neticesi kadro haline

(Devamı 8 inci sahifede Ankaralının Defteri sütunlarımızda)

Macar güreşçileri Sirkeci istasyonunda karşılanırken

Macar güreşçileri geldi

Güreşler bu akşam başlıyor

Bu güreşlere büyük bir ehemmiyet verilmektedir. İki güreşçimiz Ankara'dan geldi

İstanbulda muhtelif güreş müsabakaları yapmak üzere davet edilen Macar Vaşutaş takımına mensup sporcular dün sabahki konvansiyonelle şehrimize gelmişlerdir. Misafir sporcular on kişilik bir kafile halinde seyahat etmektedirler ve kafile kulübün ikinci reisinin riyaseti altında bulunmaktadır.

Macar misafirlerimiz istasyonda güreş federasyonu reisi Ahmet Fetkeri, umumî kâtip Seyfi Cenap ve federasyon muhasebecisi Sadullah İhsan Beyle mıntaka azaları, kulüp rüesası ve sporcular tarafından karşılanmışlardır. Gelen Macar kafilesinde yedi faal sporcu vardır. Bunlar şunlardır:

56 kilo - Bonyas. kendisi 930, 931, 932 senelerinde Avusturya ve Çeklere karşı beynelmilel olmuştur. Son temasta hükmen mağlûp olmuştur.

61 kiloda - Fabiyan 930, 931, 932 senelerinde Avusturya ve Çeklere karşı beynelmilel olmuştur. Son temasta galiptir..

66 kiloda - Galambos 930, 931 932 senelerinde Avusturya ve Çeklere karşı beynelmilel olmuştur. Son temaslar da galiptir.

72 kiloda - Hegeduş, Macar ekibinin en iyi güreşçisidir. Beynelmileldir ve üç senedir muntazam Macaristan şampiyonluğunu ve son beynelmilel temasları kazanmaktadır.

79 kiloda - Bobis, beynelmileldir. Avusturya ve Çeklere karşı müteaddit temaslarda bulunmuştur. Son karşılaşmada hükmen mağlûp olmuştur.

87 kiloda - Fdemantoş Avusturya ve Çeklere karşı beynelmileldir, son temaslarda kazanmıştır.

Ağır - Kont, Macarların iyi güreşçilerindendir.

Bu izahattan görülüyor ki misafirlerimiz çok kuvvetli bir takım halindedir, muallimleri her Ekker, bizim hocamız Peterin eski bir güreş arka-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Tenis turnuvamız

Bu hafta başlayan tenis turnuvamızın programını ikinci sahifemize koyduk. Müsabakalar gene kemafissabık Taksim kortlarında yapılacaktır.

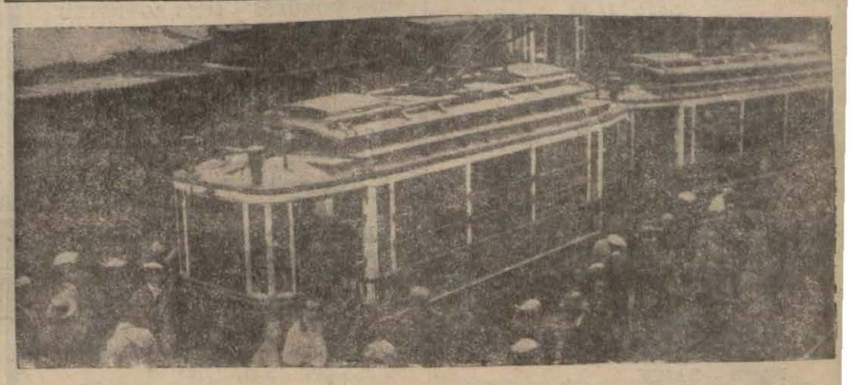

Dün akşam Sirkecide bir tramvay yoldan çıktı. Resmimiz, yoldan çıkan tramvayı göstermektedir.

Tarihî tefrika: 7

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

İşleri nasıl düzeltelim?

Hacı Akif Paşa merhum. — Adana ile Mısırın mükayesesi. — Devlet yasağı, niçin üç gün sürer?.

Padişahın, şuna buna; devlet, memleket hakkında fikirlerini, düşüncelerini sorup, hoşuna gitmeyenleri, birer suretle cezalandırdığı artık cümlece malûm bir hakikatti. Hususi irade ile fikirleri, reyleri sorulanlar, gayet ihtiyatlı davranıyorlar, sütten ağızları yandığı için yoğurdu üfleyerek yiyorlardı.

Sultan Hamide verilen cevabı arizalardan yalnız Şurayıdevlet azasından Yanko Vitinos Efendi ile hacı Akif paşa merhumun yazdıklarını gördüm.

Hacı Akif paşa, o devirde ender tesadüf olunur, cidden değerli, özü sözü doğru bir Türktü. Aslen Manisalı olan merhum, sarayın ve uzun memuriyet hayatının bütün intrikalarına rağmen ahlâkının saffet ve sadekisini muhafaza etmişti. Sultan Hamitle araları hiç iyi değildi. Hünkârdan korkmaz, çekinmezdi Fakat saray intrikalarına, hariçteki siyasi dedikodulara karışmaz, resmi işile meşgul olur, münzeviyane yaşardı. Onun takip ettiği bu, tamamile bitaraf hayat, Padişahın şüphelerini uyandırmadığı için, büsbütün gözden düşmüş vaziyetinde kalmazdı. Şurayıdevlet tanzimat dairesi riyaseti, techizat nazırlığı gibi ikinci derecede hizmetlerde kullanılırdı.

Paşa merhumun, bir çok zaman maiyetinde bulundum; ilminden, tecrübesinden istifade ettim. Başkâtip Tahsin paşadan hususî iradeyi aldıktan bir iki gün sonra idi. Bir cuma günü paşanın Saraçhanebaşındaki konağına gitmiştim, geç vakitlere kadar salıvermedi. Paşa merhumun kendine mahsus bir sligesi üslûbu vardı. Kısa, kat'i cümlelerle, yerinde darbimeselerle mümkün olduğu kadar öz türkçe yazardı.

Padişaha verdiği cevabın hulâsası şu idi:

Paşa, Adana Defterdarlığında, Vali vekâletinde bulunduğu zaman mahallinde tetkikat yaparak İstanbula dönünce yazıp takdim ettiği bir lâyihadan da bahsediyor, ve o lâyihadaki maruzatı tekrar ederek tatbik ve icrasını tasavvur ettiği idarî, malî, ümranı ıslahat ve tensikata müsaade buyrulmasını rica ediyor. Kendi riyaseti altında teşekül edecek ıslah heyete, kanun ve nizamdan gayri kuvvet, makam ve sairenin katiyen karışmamasını, bu suretle çalışıldığı takdirde, Adananın on sene zarfında: "ikinci değil, birinci Mısır denecek kadar ümran, servet ve saman kesbetmiş bulunacağı ve bu hayırlı tecrübeden sonra Adananın diğer bazı vilâyetlerimize numunei terekkiyat ittihazı tabiî görüleceğini inandırıcı ,kanaati verici deliller göstererek uzun uzadıya izah ediyordu. Netice olarak aynen şu satırları yazmıştı:

"Maalesef şahsi ikbal ve menfaatlerini Şevketmeap efendimizin ve mülk ve milletin menafii fevkinde takibi itiyat eden bir takım ricalin işlerine gelmediğinden maruzatım minsi kalmıştı. Şimdi ise tıpkı ferman buyrulduğu üzere iş, daha müşkülleşmiş, her tarafta teşettüt asarı baş göstermiş olduğundan ve kulları gibi bir âcizin bu müşküllere deva bulabilmesi ve hakipayi hümayunlarına arzı mütaleatta bulunması bariz bir hadsinaslık olacağından mazharı ilhamat olan efkârıhikmet disarı mülükânelerinden ümitvar salâh ve necat bulunduğumu arzı ictisar eylerim, ferman.„

Ogün, paşanın müsaadesile müsveddenin bir suretini almıştım. Benim de, zatişahaneye cevap vermek iztirar ve mecburiyetinde bulunduğumu söyledim. Paşa merhum, imalı bakıyordu:

— Elbette münasip bir arida takdim edersiniz!

Ve hafifce gülümsedi. Hacı paşa, zarif, nükteli konuşurdu:

— Oğlum, dedi. Bu lâyiha istemek yeni bir şey değildir. İlk cülusunda da efendimiz, böyle lâyihalar isterler, yazdırırlar, alırlardı. Deyebilirim ki sarayda, babıâli evrak mahzeninde yüzlerce vardır. Başta Tunuslu Sadriazam Hayreddin, Başvekil meşhur mavi püskullü Ahmet Vefif, kıpışık Saffet, Mısırlı Yusuf Kâmil, Mustafa Fadıl, Sarasker Müşür Namık, koca Sami, Suphi, İngilizli amiral Hobart, Fransız yaveri ekrem Dresset, Alman Fonder Golç paşalar yüzlerce zatın lâyihaları, mütaleanameleri, projeleri vardır. Bunlar bazan münferiden, bazan ıslahatı siyasiye, maliye, nafia ve askeriye namları altında toplanan komisyonlarca müçtemian tanzim ve takdim olunmuştur.

Hacı Akif Paşa, birden hatırlamış gibi elile işaret etmişti:

— Dahası var. Bazı müterakki hükûmetlerin maruf idare ve maliye, adliye ricaline, mütehassıslarına da ısmarlanarak yaptırılmış mühim broşürler, programlar bizzat manzum olmuştur. Ne çare ki ekserisi, sathî bir nazardan bile mahrum kalarak atılıvermiştir.

Hazin hazin içini çekti:

— Zaten bizde ilk önce sarınılan bir şeyi, sonradan ehemmiyet verilmemesi, takip fikrinin bulunmaması, ihmal yoluna gidilmesi eski bir derttir. Sade bu efendimizin zamanında değil merhum Abdülmecit ve Abdülâziz zamanlarında da böyle olurdu. Lâyihalar şöyle dursun, bilhassa itina, ihtimam ve ıztırar eseri olarak yapılan kanun ve nizamların bile tatbikleri neşir ve ilânları tarihinin hemen ferdasında ihmale uğrar. İşte onun içindir ki devlet yasağı, üç gün sürer, derler!

Paşa, coşmuştu, yaşından ve halim, sakin halinden umulmıyan bir ateşle anlatıyordu:

— Uzağa gitmeğe ne hacet! Sultan Mecit 1839 tarihinde Gülhane hattı, tanzimatı ilân etti. Sultan Aziz, bunu teyit ve teskin için mühim teşkilât yaptı. Sekiz on ciltlik düsturları dolduran kanunlar, nizamlar yapıldı da ne oldu? Hangisinin ahkâmı hakkiyle tatbik olundu? devlet vaz' ve tesis ettiği müdevvenatı kanuniyeyi tatbik ve icraya ikdam ve himmet etseydi, kanun mer'i ve meta' olsaydı, bugünkü sıkıntı çekilmezdi. Tunuslu Hayrettin Paşanın lâyihası çok mühim ve faydalı idi. Suretini sonradan bazı gazeteler dercetmişlerdi. Ne çare ki tatbikı müyesser olamamış ve nihayet paşa istifa ederek çekilmişti. Hayrettin Paşanın bizzat bana anlattığına göre istifası şu tarzda olmuştur: Bazı maruzatının iradeleri çıkmadığından müteessir olarak saraya gitmiş, huzura kabul olunmuş, huzurda:

— Şevketpenahım! Kulunuzu lûtfen ve tenezzülen Tunustan getirterek hizmeti şahanenize kabul buyurdunuz. Kulunuz da aklının erdiği ve elimden geldiği mertebede hizmeti hümayunlarını sadakatle ifayı deruhte ettim. İdarî ıslahat hakkındaki maruzatı bendegânemi de lûtfen takdir ve tasvip buyurmuştunuz. Halbuki henüz tereddüt içinde bulunuyoruz. Malûmu şahaneleridir ki tereddüt, muvaffakıyete mânidir. Tebdilleri zarurî görülen bazı valilerin yerlerine meclisi vükelâca tezekkür ve intihap edilen hakkında ve bir de Maliyece bazı tenkihata dair üç gün ekdem atiyei ülyaya takdim ettiğim tenhisli mazbataların alelûsul muntazır olduğum hâmişli iradelerini henüz şeref telâkki edemedim. Binaenaleyh afvimi istirham ederim!

Diyip çekilmişti.

(Arkası var)

Yarın:

İşleri nasıl düzeltelim?

—3—

Ahmet Vefik Paşanın pıtavatsızlığı. — Dizbağı nişanını, ilk alan Türk kimdir?. — İngiliz sefirinin ikazı. — İki başlı oyun.

Tenis turnuvamızın programı

19 - 5 - 1933

"A" KORT — SAAT 10 da
B. GERSON v FROİTİER
Saat 10,45
RASİH v "B"
Saat 11,30
ŞEDAT v MAHMUT ŞERİF
Saat 15.—
KARACA v VEDAT
Saat 15.45
NECMİ v KRİS
Saat 16,30
FAHİRE H. v B
Saat 17,15
MİSS CUMING v A
Saat 18.—
BALDİNİ ve HASAN HALİT

19 - 5 - 1933

"B" KORT — SAAT 10 da.
HİLLEL v BAİEN
Saat 10,45
MİSS GORODESKY v NİKİFOROFF
Saat 11,30
DARD - BAIEN v NECMİ - ANOTHER
Saat 15.—
AHMET FERİT v SODUVAR
Saat 15.45
DANYAL - MELİH v "B"
Saat 16,30
MİSS MONGERİ v MİSS BORNSTEIJ
Saat 17,15
OHANESSYAN - ANOTHER v ORHAN - KRİS

19 - 5 - 1933

"C" KORT — SAAT 10 da
ORHAN v "C"
Saat 10,45
DANYAL v "A"
Saat 11,30
JOFFREDİ v MELİH
Saat 15.—
CİRAS v "D"
Saat 15.45
CİDECİYAN v İLHAMİ
Saat 16,30
(C) Double v (A) Double
Saat 17,15
DAVİT v SEMİH

HARİCİ HABERLER

Sabık Kayser Dönecektir

Alman başvekil muavini böyle söylüyor

BERLİN, 17 A.A. — Mattino gazetesi, M. Von Papen'in bir mülâkatını neşretmektedir. Mumaileyh, Almanya'da saltanatın iadesi mümkün olduğunu söylemiştir.

M. Von Papen, Almanya'nın sulhcuyane niyetlerinden bahsetmiş, Alsas - Loren meselesini tamamen halledilmiş telâkki etmekte olduğunu ve Almanya'nın Lehistan'a ve Avusturyaya karşı bir güna taarruz fikri beslememekte olduğunu ilâve eylemiştir.

Mumaileyh, Almanyayı mahreçlerden mahrum bırakan ve nüfuzunu eksilten müstemlikât yoksuzluğuna teessüf etmiştir.

M. Von Papen, İngiliz efkârı umumiyesinin Alman aleyhtarlığından müteessir olduğunu söylemek suretile sözlerini bitirmiştir.

Evvelki nutkunu izah etti

BERLİN, 17 A.A. — Volff Ajansından: Başvekil muavini M. Von Papenin son nutku, ecnebi gazeteleri tarafından yanlış tefsir edilmiştir.

M. Von Papen, bu husus hakkında aşağıdaki izahatı vermiştir:

Almanya'ya karşı bir takım müeyyideler tatbikine kalkışılması aleyhinde bulundum. Bugün şunu ilâve edeyim ki, bazı devletler hariciye nazırlarının bu kabil projeleri, esasen gergin olan vaziyeti daha ziyade vahimleştirecek mahiyettedir. Almanya'da hâkim olmak tehdidini arzeden tahripkâr bir millet sıfatile bizi ihate eden tehlikelere mukavemet edecek surette dahili ruhi hayatımızı tensik etmek istiyoruz.

Almanya'nın kılıcı yoktur. Kellog misakının zâmin sıfatile Amerika'nın artık müsellah herhangi bir ihtilâf zuhuruna mâni olmak gibi ahlâki bir vazifesi vardı. Amerika, normal ölçüden daha geniş mikyasta silâhlarını bırakmış olduğundan Almanya'nın silâhlarını bırakmak suretile düşmüş olduğu vaziyeti ve her millete kendi emniyetini temin etmek zaruretini anlaması lâzım gelirdi. Almanya, sulhu arzu eden Amerika'nın müsellah devletlerden birinin cihanı tekrar yeni bir felâkete atmasına asla müsamaha etmiyeceğine katiyetle kani bulunmaktadır.

Çin mukavemeti kırıldı

PEKİN, 17 A.A. — Çinlilerin mukavemeti tamamen tükenmek alâmetleri göstermektedir. Japon tayyareleri Tangsham'dan çekilmekte olan Çin kuvvetlerini bombardıman etmişlerdir.

Dollfuss ve Hitlerciler

VİYANA, 17 A. A. — Hitlercilerin naşiri efkârı olan Doetz gazetesi, gayri muayyen bir müddet için tatil edilmiştir.

Bugün

Dünya siyaseti çok tehlikeli bir buhran devresi geçiriyor. Bunun sebebi, Cenevre silâhsızlanma konferansının bir çıkmaza girmiş olmasıdır. Mac Donald silâhsızlanma teklifinde bütün Avrupa ordularının yeknasak olmasını ileri sürmüştü. Bu teklif kabul edilecek olursa Almanya, Versailles muahedesile kendisine tahsis edilen 100 bin mevcutlu ve 12 sene hizmetli askerî teşkilâtını dağıtacaktı. Almanya bunu kabul etmediğinden ordular yeknasak olamıyor, ve silâhsızlanma konferansı dağılmak tehlikesindedir.

Alman başvekili Hitler konferansın hiç bir neticeye varmadığını Rayhştag kürsüsünden ilân etmek üzre iken, Amerika cümhur reisi Roosevelt, bütün cihan devletlerine hitaben bir beyanname neşretmiştir. Bu beyanname vaziyetin vahim olduğuna delâlet eder. Amerika umumi harpten beri kendi kıtasına çekilmiş. Avrupa işlerine karışmıyordu. Harbin itilâf devletleri tarafından kazanılmasına yardım eden Amerikanın sulh imza edilir edilmez Avrupa'dan el çekmesi Avrupa işlerini nihayet şimdi içinde gördüğümüz çığıra sürükledi. Acaba Amerika tekrar avdet mi ediyor? Her halde çekilmek kendisi için de hayırlı olmamıştır. Roosevelt'in beyannamesi Amerika'da Avrupa işlerine karşı yeni bir alâkanın delilidir. Fakat acaba ne kadar ileri gidilecek? Şimdi herkesin sorduğu süal de budur.

Fransa-Rusya

Ademi tecavüz misakı Fransız meclisinde

PARİS, 17 A.A. — Mebusan meclisi, dün Fransız - Rus ademi tecavüz misakini müzakere etmiştir. Meclis, bundan sonra hariciye encümeni mazbata muharriri M. Torres'i dinlemiş ve mumaileyh misakin tasdikini muvafık gören karar suretini tevdi eylemiştir.

Hatip, parlâmentonun Fransız - Sovyet teşriki mesaisinin teskil etmekte olduğu esaslı diplomasi eserine teşrik edilmesi mevzuu bahsolduğunu beyan etmiş ve hariciye encümeninin bu karar suretini ittifak ile kabul etmiş bulunduğunu söylemiştir.

Misakı hülâsa eden mumaileyh, bu misakın taarruzları, iktısadî ablukaları menetmekte bir ademi müdahele teahhüdünü ihtiva eylemekte olduğunu ve sulh arzusunun hakiki bir tezahürünü teşkil etmekte bulunduğunu söylemiştir.

Hatip, misakin her iki milletten herhangi birinin rejimine karşı fesat propagandası yapmaktan imtina etmek teahhüdünü de ihtiva etmekte bulunduğunu söylemiştir.

(Sağ cenah, bu sözleri müstehziyane karşılar.)

Mumaileyh, Rus borçları meselesinin de halledilmesi temennisinde bulunmuştur.

Mazbata muharriri, netice olarak, bu misakı müzakere edenlerin memleketin şükranına hak kazanmış olduklarını, Fransa'nın sulhun müdafii rolünde kalmış olduğunu söylemiştir.

M. Hitler merakla beklenen nutkunu söyledi

Alman Başvekili bugünkü millî hudutlardan da şikâyet etti

[Alman başvekili Hitler dün Reichstağda beklenilen nutkunu söyledi. Hitler bu nutkunda Almanyanın cihan milletleri arasındaki vaziyetini anlatmakta ve ilânihaye devam edemiyecek olan bu vaziyet karşısında Almanyanın ne istediğini anlatmaktadır. Bu nutuk Cenevredeki silâhsızlanma konferansa bir nevi hitap mahiyetindedir. Filhakika Cenevrede diğer devletler, İngiliz planı tetkik edildiği şu sırada, kendilerini haklı ve müsavat istiyen Almanyayı adeta silâhlı göstermektedirler. Filvaki Almanların gizli gizli silâhlandıkları evelden beri şayidi. Şimdi bunu devletler, meselâ Fransa hariciye nazırı açıktan açığa söyliyor. Binaenaleyh bu şerait altında silâhsızlanma konferansının akibeti ne olabileceği cayı süaldir.]

M. Hitlerin nutku

BERLİN, 17 A.A. — Reiştag meclisinin bugün öğleden sonra fevkalâde olarak yaptığı içtimada başvekil M. Hitler bir nutuk söylemiştir. Bu nutkun başlıca kısımları şunlardır:

"Yalnız siyaset sahasında sulh ve sükunun kararlaşması değil, fakat iktısat sahasındaki kurtuluşu da bugünkü meselelerin muvafık ve muvaffakiyetli bir surette hal edilmesine bağlı bulunmaktadır.

Mevcut muahedelerin yeniden gözden geçirilip değiştirilmesi vaktiyle Versay muahedesini yapmış olanlarca bile düşünülmüş ve bunun neticesi olarak meşru bir surette bu muahedenin hüküm ve şartları arasına konmuştur.

Altmış beş milyon nüfusu olan bir milleti iktısaden yıkıp mahvetmek suretiyle diğer milletler iyilik etmek düşüncesi o kadar mânasız ve mantıkasızdır ki bugün bu fikri açıktan açığa teklif etmeğe hiç kimsenin dili varmamaktadır.

Daha evvelce Alman milletini - sebepler ve neticeler kanununa göre - galipleri er geç bir felâkete sürükleyeceği muhakkak olan bir takım tedbirlerle yıkmağa girişilmiş olması çok daha mantıksız bir hareket olmuştur."

M. Hitler nutkuna şu suretle devam etmiştir:

"Avrupada erazi bakımından yapılan yeni teşkilât hakiki millî hudutlar esasına göre vücude getirilmiş olsaydı büyük harpten dökülen kanlar ihtimal ancak o zaman boşa gitmemiş olurdu."

Tamirat işine de temas eden M. Hitler Almanyanın uhdesine düşen vecibe ve mükellefiyetleri - Bunların mühlik neticeler vereceğini evvelden kestirmeğe müsait ağır bir yük teşkil etmelerine rağmen - yerine getirdiğini söylemiş ve demiştir ki:

"Beynelmilel iktısadî buhran bu iddianın doğruluğunu tamamiyle gösteren bir delil mahiyetindedir. Eğer Avrupa komünistlik korkusuyle çalkanıp alt üst olaydı hududu ölçülemiyecek ve sonu bilinmiyen bir müddet devam edecek daha geniş bir buhran dünyanın inkişaf ve terekkisini sekteye uğratacaktı. Böyle bir ihtimalin gerçekleşmesine millî hükümetin diğer milletlerle samimî surette ve el birliği ile çalışarak mâni olması temenniye değer."

Harp mes'uliyetinin kime ait olduğunu bilmek meselesine gelince M. Hitler şu sözleri söylemiştir:

"Bu haksızlık Milletler Cemiyetinin vücude getirildiği bir sırada büyük bir milletin diğer milletler tarafından hakaret ve zilletine uğratılması demektir."

Bundan sonra M. Hitler devletler arasındaki münasebetlerin umum müsaviliği esasına dayanması lâzım geldiğini söylemiş ve sözüne şu suretle devam etmiştir:

"Versay muahedesi dünya meselelerinin halli için bir çare teşkil etmez. Bununla beraber hiç bir Alman hükûmeti bu tesviye suretini —yerine daha iyisini koyarak onu bir tarafa atacak bir vaziyete gelmedikçe — kendi dileğiyle bozup yıkmıyacaktır. Almanya diğer milletlerin de silâh kuvvetlerini azaltmalarını istiyor. Çünkü Almanyanın hukuk beraberliği dileği meşru ve ahlâka uygundur.

Almanya başkalarına vermeğe hazır ve mütemayil olmadığı hiç bir şey istemiyor."

M. Hitlerin nutku bittikten sonra meclis kabul ettiği bir karar suretinde başvekilin nutkunu ve hükûmetin silâhları azaltma hususundaki siyasetini tasvip etmiştir

SON DAKİKA

"Türküm, doğruyum, çalışkanım.. ülkümü yükselmek, ileri gitmektir,,

Maarif vekilinin tamimi

ANKARA, 17 (Milliyet) — İlk mekteplerde her sınıfta her gün ilk derse girildiği zaman çocukların hep birden: Türküm, doğruyum, çalışkanım, yasam küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak, yurdumu özümden çok sevmektir. Ülkün yükselmek, ileri gitmektir. Varlığım Türk varlığına armağan olsun" ibaresini söylemelerinin usul itihazı muvafık görülmüştür. Her muallim bu ibareyi bulunduğu sınıfta tahtaya yazacak ve talebenin defterlerine yazdıracaktır. Talebenin bu ibareyi doğru olarak defterlerine geçirdikleri kontrol edilecektir. Maarif vekili bu hususu mekteplere tamim etmiştir.. Tamimin sonunda deniyor ki: Çocuklar candan duydukları ve zaman geçtikçe manasına daha derin bir surette nüfuz edecekleri asil ve yüksek hisleri tercüman olan bu ibareyi sevinçle ve büyük bir şevk ve alâka ile tekrar ederken, millî bir vazife ifa ettiklerini şuur ile duymalıdırlar. Bütün Türk çocuklarının vicdanlarında yaşatmalarını ehemmiyetle iltizam ettiğim bir akideyi talebenin yalnız dilinde bırakmıyarak hayatlarının her safhasında takibi elzem bir hayat düsturu olarak telâkki etmeleri için bütün meslektaşlarımın ellerinden gelen cehti sarfedeceklerinden emin olduğumu beyan ile muvaffakıyet temenni ederim.

Ecnebi otomobil arabaları

ANKARA, 17 (Milliyet) — 30 Mart 931 tarihinde Cenevrede imzalanan ecnebi otomobil arabalarının tabi olacakları mali mükelleflik hakkındaki mukavelenin tasdikına dair Meclise bir lâyiha sevkolunmuştur.

Hazinenin alacağı paralar

ANKARA, 17 (Milliyet) — Hazine alacağı olarak muhtelif hesaplara kaydolunan paralardan bazılarının tasfiye ve terkinine dair hükûmet Meclise bir lâyiha vermiştir.

Posta telgraf bütçesile uyuşturucu maddeler lâyihası Meclise verildi

ANKARA, 17 (Milliyet) — Posta ve Telgraf idaresi yeni sene bütçesile uyuşturucu maddeler inhisarı hakkındaki lâyiha Meclise verilmiştir.

Küçük sanatlar lâyihası Mecliste

ANKARA, 17 (Milliyet) — Türk vatandaşlarına tahsis edilen sanat ve hizmetler kanununun beşinci maddesinin değiştirilmesine dair hazırlanan lâyiha Meclise verilmiştir. .

Leh sefirinin cenaze merasimi

ANKARA, 17. (Milliet) — Lehistan büyük elçisinin cenaze merasimi bugün yapılmıştır. Bu münasebetle Meclis Reisinin Başvekilin Vekillerin refikaları hanımfendilerle kordiplomatike mensup bazı Madamlar sefarethaneye giderek müteveffanın refikasını teselli etmişlerdir.

Madam Olszovvski cenaze alayına iştirak ederek hayat arkadaşının tabutunu istasyona kadar takip etmiştir.

Madam cenaze ile birlikte İstanbula hareket etti.

Haydarpaşa'da Askerî merasim

Bu sabah şehrimize gelecek olan Leh sefirinin cenazesi Haydarpaşa ve Sirkeci istasyonlarında askeri merasimle karşılanacaktır.

Fırka grupunda

Evvelki gün müzakere edilen meseleler

ANKARA 16 A.A. — C. H. Fırkası grupu idare heyeti Reisliğinden: C. H. Fırkası grupu bugün öğleden evvel Tekirdağı mebusu Cemil Beyin riyasetinde toplandı.

1 — Millî mücadele esnasında muvazzaf hizmete alınıp bilâhare tekaütlüğe iade edilen mütekait jandarma zabitleri hakkında tatbik edilmiş olan kararlar üzerinde arzuhal encümenince tetkikat yapılası kararlastırıldı.

2 — Menafii umumiyeye müteallik imtiyazat hakkındaki 2025 numaralı kanun üzerinde tetkikat yapmış olan fırka Maliye encümeninin raporu mütalea ve tasvip edildi. Kabul edilen esaslara göre hükûmet tarafından hazırlanacak bir kanun lâyihasının B. M. Meclisine takdim olunması kararlaştırılarak celseye nihayet verildi.

Yunan meclisinde Venizelos meselesi

ATİNA, 17 A.A. — Mebusan meclisinin dünkü celsesinde meclis reisi, başvekil M. Çaldarisin bir mektubunu okumuştur.

Başvekil bu mektubunda gerek kendisinin ve gerek M. Maximos ile M. Loverdos'un milletler cemiyeti mütehassıslarile görüşmekte ve bu sebepten dolayı fazla meşgul bulunmakta olduklarından M. Metaxas tarafından verilmiş olan takririn müzakeresi hususunun bugüne bırakılmasını rica etmiştir.

Celse bugüne bırakılmıştır.

Fransız nazırlar meclisinde

PARİS, 17 A.A. — Havas Ajansından: Nazırlar meclisi dün sabah toplanmıştır. Bu toplantıda yapılan fikir teatisi neticesinde hükûmet dünya iktısat konferansı ve hükûmetin umumî siyasetine müteallik istizah takrirleri hakkında gelecek cuma günü mebusan meclisinde bir müzakere açılmasını kabul etmiştir. Nazırlar meclisinin bu içtimamda M. Paul Boncour beynelmilel vaziyet hakkında izahat vermiştir.

Cenevre buhranı

Meğer asıl silâhlı olan Almanya imiş

BERLİN, 17 A.A. — Volff Ajansından: Cenevre buhranı hakkında mütalealarda bulunan siyasî mahafil, Almanyanın bu seneki müzakereler esnasında yalnız hukuk müsavatı talebinde bulunmuş olduğunu ve onun bu hakkını 11 kânunuevvel 1932 itilâfının birinci maddesinin tanımakta bulunduğunu hatırlatmaktadır .

Askeri sistemlerin bir şekle sokulmasını mütemadiyen ileri sürmek ve silâhları bırakma meselesile diğer memleketlerin ağzına kadar dolu olan imalâthaneleri ile Almanyanın boş imalâthanelerini karşı karşıya getirecek olan harp levazımı meselesinden bahsetmemek için her şeyi yapmak suretile takip edilen gayesilâhların bırakılması arzu edilmediğinden dolayı askeri sistemlerin bir şekle sokulması meselesinde konferansın mesaisini suya düşürmektedir.

Amerika heyeti

VAŞİNGTON, 17 A.A. — M. Roosevelt, hariciye nazırı M. Hull'ü silâhları bırakma konferansına gidecek heyet reisliğine ve sabık Ohio valisi M. Cox ile âyandan M. Pitman'ı bu heyetin azalıklarına tayin etmiştir.

İtalyaya göre Almanya haklı

ROMA, 17 A.A. — İtalyan gazeteleri, silâhları bırakmak meselesinde açıktan açığa Alman tezini iltizam etmekte ve Almanya'nın güya silâhlanmakta olduğuna dair olan iddialarla Almanya'ya isnat olunan bir takım tasavvurların asılsız olduğunu yazmaktadır.

BÜKREŞ, 17 A. A. — Bükreş'te ve memleketin diğer büyük şehirlerinde bu ayın 27 inci günü muahedelerin tekrar gözden geçirilmesi aleyhinde nümayişler yapılacaktır.

Hitlere hücumlar

ROMA, 1ü A.A. — Silâhları azaltma konferansı komisyonunun ordu mevcutları hakkındaki meseleleri konuştuğu sırada Fransız ve Küçük İtilâf gazetelerinden birkaçı Almanya'ya karşı şiddetli bir mücadeleye girişmiş bulunuyorlar.

Bu gazeteler, Hitler'in iktidar mevkiine geldiği gündenberi Almanya'nın tecavüzkâr maksatlar güttüğünü ve konferansın iflâsına sebebiyet vereceğini iddia etmektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Tırpan

İstanbulun endişesi

Verdiğiniz paranın size getireceği iyilik ve rahatlık o parayı kazanırken duyduğunuz bütün zahmeti unuttur.

Çalışırsınız, göz nuru dökersiniz, el emeği sarfedersiniz, terlersiniz ve kazanırsınız. Bütün bu kazanç sizin yorgunluğunuzun, etinizden, bünyenizden yaptığınız fedakârlığın karşılığıdır. Ve siz bu kazançla hayatınıza sükünet, rahatlık getirecek, zevkinizi temin edecek vasıtaları arar bulursunuz.

Her hak bir vazife mukabili ise her masraf ta bir zevk ve konfor mukabilidir.

Hükûmete verdiğimiz vergi bize millî emniyetimizi ve umumî ihtiyacımızı temin eder. Belediyeye verdiğimiz vergi evimizin, mahallemizin, kasabamızın yolunu, ışığını, suyunu, temizliğini temin eder. Kazancımızın bunlardan arta kalanı da kendi şahsi ve hususi ihtiyaçlarımızı, gıdamızı, zevkimizi temin edecektir.

İşte bu noktada fertlerin kazanç ve masraf hesabı ile Belediyenin ve hükûmetin bu kazançtan alacağı payın hesabı karşı karşıya gelir.

Devlete ait borçlar için hiç münakaşaya lüzum yoktur. Çünkü bunlar milli bir bütçenin siyasi hesaplara istinat eden hisselerdir. Fakat Belediye vergileri daima elâstikî ve daima mütehavvil olduğu için ferdin bütçesindeki yeri muayyen değildir. Bu yıl doğrudan doğruya ve yahut bilvasıta verdiğiniz Belediye vergisi ile geçen yılkı arasında ne kadar fark varsa gelecek yıl da o kadar fark olacaktır. Ve bu farklar gittikçe fertlerin aleyhine bir istikamet alarak kabarmaktadır.

Meselâ İstanbul Belediyesinin yeni vergilere dair hazırladığı lâyiha İstanbul halkını bir çok yeni teklifler karşısında bırakmaktadır. Bunlardan yalnız biri, meselâ kaldırım vergisi daha şimdiden bir çokları endişeye düşürmektedir. Buna göre bina sahibleri evlerinin sokakta işgal ettikleri cephenin sahası üzerinde sokaklarında yapılacak kaldırımın yarı masrafına iştirake davet ediliyorlar.

İnsan verdiği paranın böyle gözü önünde kendi menfaatine harcandığını gördüğü zaman şüphesiz ki vezkduyar. Fakat zevkler ancak ihtiyaçlardan sonra gelir. Hayatî ihtiyaçlarını güçlükle temin edebilen aile bütçelerinin böyle bir zevke tahsis edilecek fasılları yoktur. Şu halde Belediyenin yeni vergi lâyihasındaki bu ağır maddelerin tatbiki halinde İstanbul halkı müşkül vaziyette kalacaktır.

İstanbul halkı ki, şimdiye kadar Belediyesi için verdiği milyonlardan yarısının daima Belediyenin maaş fasıllarına kapatıldığını, ve şehrin birçok yerleri metrük bırakılırken bazı noktalarının imar edildiğini, dünyanın gıpta ettiği Boğaz yüz üstü bırakılırken Suadiye - Adalar tarafının nura, asfalta, suya gargedildiğini görmektedir.

Bu şerait içinde hazırlanan yeni Belediye vergilerine karşı İstanbul halkı bu vergileri verememekten ziyade mukabilini bulamamaktan endişe ederse mazur görmek lâzımdır.

Burhan CAHİT

Kısa haberler

* Verem mücadele cemiyetine son hafta zarfında muhtelif müesseselerden (600) liradan fazla teberru edilmiştir.

* 24 mayıs Hilâli Ahmer günü için hazırlıklar yapılmaktadır. O gün her tarafta Hilâli Ahmere aza kaydedilecektir. Bundan başka Hilâli Ahmer cemiyeti menfaatine bir konser verilmesi düşünülmektedir.

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

17 MAYIS 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili kuponsuz	96,50	Elektrik	—.—
1933 İstikrazı	20.—	Tramvay	—.—
Şark d. yolları	270	Tünel	—.—
D. Muvahhide	52.50	Rıhtım	18.25
Gümrükler	5,75	Anadolu I	13,90
Saydi mahi	7.—	» III	44.—
Bağdat	11.75	messil	54.95
T. askeriye	7,75		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Bomonti	21,—
» » Hamiline	9,50	Terkos kuponsuz	29,30
» » Müessis	102	Çimento	12,05
Anadolu Hisse	24.70	İttihat dey. kuponsuz	21.80
Tramvay	51.50	Şark dey.	2.40
Reji	3,80	Balya	2.50
Şir, hayriye	15.—	Şark m. ecza	2,85
Telefon	13,—		

ÇEK FİATLARI

Paris	12,06	Prağ	15,89
Londra	710	Viyana	4,46,50
Nüyork	55.—	Madrit	5.54
Milano	9,12,25	Berlin	2.514
Brüksel	3,40	Varşova	4,215
Atina	80,08	Peşte	3,74,175
Cenevre	245.40	Belgrat	35
Sofia	67	Bükreş	79,85
Amsterdam	118	Moskova	1090,75

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Frankı	171.—	1 Şilin, Av.	24.—
1 İsterlin	710,5	1 Pezeta	17.—
1 Dolar	180	1 Mark	47.—
20 Liret	218	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	115	1 Penga	33.—
20 Drahmi	25.50	20 Ley	23.—
20 i. Isviçre	820.	20 Dinar	55.—
1 Leva	26.—	1 Çernovez	—.—
1 Florin	85.—	1 Altın	935
21 Kur. Çek	120	1 Mecidiye	33.—
		Banknot	2.—

Ekonomi

Gümrük tahdidatı

Başka memleketlerde vaziyet nasıldır?

İhracat ofisi, bütün memleketlerin geçen ay bidayetine kadar ittihaz ettikleri ithalât takyidatını tesbit ederek bu hususta bir broşür hazırlamıştır.

Bunları naklediyoruz:

Almanya:

Bazı tahdidat koymuşsa da ihracat mallarımızı alâkadar etmemektedir.

Arabistan, Arnavutluk, Amerika, Afganistan, Filistin, Kıbrıs, Mısır, Süriye ve Lübnan, Şili tahdidat koymamıştır.

Avusturya:

Bir çok eşya için gümrük rüsumu tezyit edilmiştir. Bir çok mevadın ithali memnu ve bir çoklarının ithali müsaade istihsaline mütevakkıftır. Bunlardan bizi alâkadar edenler taze meyve ve tütündür.

Belçika:

Azotlu maddelerin ithali memnudur. Tereyağ, et, potin ithali tahdit edilmiştir. İpekli eşya ithali için müsaade almak lâzımdır.

Bulgaristan:

Senayie mahsus mevadî iptidaiye gümrük rüsumu tezyit edilmiştir. Bir çok eşyanın ithali, milli bankanın müsaadesine bağlıdır. Bunlardan bizi alâkadar eden maddeler şunlardır: Her nevi balık, her nevi kereste, taşlar, havyar, ham deri, ham ipek, ham yün, kıl, pamuk ve mamulâti.

Çekoslovakya:

Kat'î ihtiyaçlardan olmiyan eşya için müsaade istihsali lâzımdır. Sunî ipek kontenjana tabidir. Fındık ve incirlerimizin bu memlekete ithali bir kayda tâbi değildir ve dövizleri verilmektedir.

Fransa ve Cezayir:

İthalât kontenjana tabidir. Paraları kıymetten düşen memleketler için hususî gümrük rüsumu vardır.

İran:

Ticareti hariciye monopolu vardır.

İngiltere:

Umumî bir gümrük tarifesi vazolunmuştur.

İspanya:

Memleketimizle mevcut itilâfname mucibince bu memlekete vâki ihracatımızın dövizleri verilmektedir.

Macaristan:

Bir çok eşya için müsaade istihsali lâzımdır. Bizi alâkadar edenler şunlardır: Kuru incir, fındık, meyve ve halı.

İtalya:

Gümrük rüsumuna % 15 zam yapılmıştır.

Yugoslavya:

Tahdidat yoktur. Yalnız inhisar altında bulunan tuz, tütün, sigara kâğıdı, petrol ve benzin gibi eşyanın ithali memnudur.

Yunanistan:

İthalât kontenjana tabidir. Küçük ve büyük kasaplık hayvanlar, kümes hayvanları, yumurta, mangal kömürü, odun, kuru sebze, zahire, taze balık, lâkerda, çiroz, taze meyve, Yunan Bankasının müsaadesile ve % 100 Yunan mahsulile takas yapılmak şartile ithal edilebilir.

İsveç, Kanada, Hindistan, Finlandiya, Brezilyada bir çok maddelerin gümrük rüsumu tezyit edilmiştir.

İnönü vapuru sekiz günde gitti

Yumurta tacirlerimizin mallarını ecnebi limanlarına nakil için kendi hesaplarına vapur tutmıya karar verdiklerini yazmıştık. Bu suretle ilk tutulan Sadıkzadelerin İnönü vapuru, 5000 sandık yumurtayi hâmilen 9 mayıs akşamı limanımızdan hareket etmiş ve 8 günde İspanyaya vardığına dair dün telgraf gelmiştir. Bu suretle mezkûr vapurun sürati azlığı dolayısile uzun müddet yolda kalacağı yolundaki rivayetlerin asılsızlığı sabit olmuştur.

Halı ihtilâfı

Transit halı tacirlerinin Rıhtım Şirketile ardiye ücretlerinin tenzili için yeniden müzakerata başladıkları yazılmıştı. Ticaret Odası, geçen defa uyuşulamaması üzerine ayrı bir antrepo bulunması için Odaya salâhiyet veren halı tacirlerinin, bu suretle kararlarını değiştirmeleri karşısında hayrettedir. Halı tacirlerinin müracaat üzerine bunlarla şirket arasındaki ittilâfın halline İktısat Vekâletince memur edilmiş bulunan Ticaret Odası, son hareketlerinin sebep ve mahiyetini halıcılardan sormuştur. Oda, lüzum hâsıl olursa, vaziyeti Vekâlete bildirecektir.

Kalkan ucuzladı

Piyasada kalkan bolluğu vardır. Samsun'dan buzlar içinde son günlerde şehrimize vapurlarla külliyetli miktarda kalkan gönderilmiştir. Bu yüzden kalkanın okkası 25 kuruşa kadar düşmüştür. Maamafih, balıkçılar, Boğazda tutulan kalkandaki lezzetin başka olduğunu söylemektedirler.

Buna mukabil diğer balık ve hususile çiroz fiatlarında tereffü vardır. Çiroz ihracatı da artmakta devam etmektedir.

İnhisarlarda

İslahat raporları

İnhisar idarelerinde yapılacak ıslahat hakkında tetkikatta bulunmakta olan Amerikalı mütehassıs heyet tetkikatını bitirmiş ve raporlarını yazmağa başlamıştır. Bu raporlardan tütün inhisarına ait olan kısmı hazırlanmıştır. Heyet bir iki gündenberi İnhisarlar Umum müdürü Hüsnü B. in nezdinde toplanarak rapor hakkında izahat vermekte ve raporu münakaşa etmektedir. Heyet Tuz ve Müskirat inhisarlarına ait olan raporunu gelecek hafta zarfında hazırlıyarak vazifesini bitirecektir.

Maarifte

Tarih hocaları

Bugün mekteplerdeki tedrisatı görüşecekler

İstanbul lise, orta ve muallim mektepleri tarih muallimleri bugün saat 17 de İstanbul lisesinde yüksek tedrisat umumi müdürü Hâmit Beyin riyasetinde bir içtima yapacaklardır. Bugünkü içtimada 60 kadar tarih muallimi hazır bulunacaktır. Bu toplantıda mekteplerdeki yeni tarih tedrisatından alınan neticeler görüşülecektir. Gelecek sene tedrisatı için de bazı kararlar ittihaz olunacaktır.

Hâmit B. şehrimizde yaptığı teftişler ve tarih muallimleri içtimaı hakkında Ankaraya giderek Vekâletle temas edecektir.

Merkez umum müfettişliği

Maarif Vekâleti Ankara merkez umumî müfettişliğine Tevfik B. İstanbuldan naklen tayin edilmiştir.

Talebeye kuzu ziyafeti

Beyoğlu 44 üncü ilkmektep himaye heyeti reisi Şevket Molla Bey mektebin 240 talebesine Mecidiye köyünde bir kır ziyafeti vermitşir. Talebeye kuzu dolması, irmik helvası ve saire verilmitşir. Çocuklar geç vakte kadar çok güzel bir gün geçirmişler, memnun evlerine dönmüşlerdir..

İhtiyar doktorlar

Gençlerin bir cemiyet yapmalarına memnun

Az para kazanan genç doktorların birkaç vazifeyi birden deruhte eden meslektaşlarından ayrılarak kendi başlarına bir cemiyet teşkil etmeğe karar verdikleri yazılmıştı. Etıbba odası reisi Dr. Tevfik Salim Paşa bu iftirak cereyanları hakkında diyor ki:

— Gazetelerin buna dair neşriyatını takip etmedim. Fakat, bir kısım meslektaşlarımın kendilerine iş bulmak üzere cemiyet teşkil etmelerini fena bulmuyorum. Ancak işsizliğin sırrı bu meslektaşların düşündüren şey olmasa gerektir. Tekrar ediyorum: İşsiz kalan arkadaşların aralarında yeni bir teşekkül kurup harekete geçmek yolundaki teşebbüsleri herhalde şayanı memnuniyettir."

Vilâyette

Müsakkafat işi

Bir heyet tetkikatla meşgul oluyor

Müsakkafat tahriri işinde bir çok şikâyetler olduğu yazıldı. Bu işlerle bir maliye, iki emlâk müfettişinden mürekkep bir heyet meşgul olmaktadır.

4 numaralı komisyon

Duyduğumuza göre 4 numaralı tahrir komisyonu reisi Saracettin ve Maliye azası Bekir Sıtkı Beylerin kayıtları terkin edilmiştir. Bu vaziyet karşısında belediye ve halk azalarının da işleri kalmamıştır.

Defterdarlıkta

Sene sonu olduğu cihetle defterdarlıkta büyük bir faaliyet vardır. Bu faaliyet bilhassa vergilerin bakayaya kalmamasına çalışılmaktadır.

Defterdar Mustafa Bey de her gün şubeleri gezmektedir.

Balkan haftası

Ayın 22 nci pazartesi günü başlıyor

Balkan Ticaret odası idare heyeti dün Ticaret odasında bir toplantı yapmıştır. Bu sene şehrimizde Balkan haftası bu ayın 22 inci pazartesi günü başlıyacak ve 27 mayısa kadar devam edecektir. Aynı hafta zarfında Balkan konseyi de şehrimizde toplanacaktır. Balkan Ticaret odası idare heyetinin dünkü içtimaında, konsey ruznamesine ve Balkan haftasında tatbik edilecek programa dün görüşülmüştür. Konseye Balkan memleketleri namına dörder aza iştirak edecektir. Konsey azasının ve Balkan haftasına iştirak edecek murahhasların, cumartesi ve pazar günleri şehrimize gelmeleri bekleniyor.

İki İtalyan denizaltı gemisi geçti

İtalyanın Tricheco ve Delfino deniz altı gemileri Karadenize gitmek üzere yola çıkmışlardır. Gemiler cumartesi günü Marmaraya varacaklar ve pazar sabahı Boğazı geçeceklerdir.

Belediyede

Şehir mezarlığı

Alınacak arsanın kıymeti takdir edilecek

Belediyenin Zincirlikuyuda yapacağı şehir mezarlığı için 250 dönümlük arazinin kıymetini takdir için defterdarlıkta bir komisyon teşkil edilmiştir. Komisyon burada tetkikata başlamıştır.

Dibağat fabrikaları

Belediye dibağat fabrikaları için yeni bir sıhhî talimatname hazırlamıştır. Bu talimatnameye göre fabrikaların zeminleri gayri kabili nüfuz olacaktır. Amelenin giyinip soyunması için de bir çok tesisat mevcut olacaktır.

Tepebaşı bahçesindeki tesisat

Tepebaşı bahçesinin mukavele müddeti bitmiştir. Fakat eski kiracı ile belediye arasında bahçedeki tesisat yüzünden bir ihtilâf çıkmıştır. Belediye bahçedeki tesisata 7 bin lira verip alma kistemekte, kiracı ise bu tesisatına üç misli para istemektedir. Belediye fazla para vermediğinden kiracı mahkemeye müracata etmiştir. Fakat mukavele sarihtir. Belediyenin buradaki tesisatı satın almağa mecburiyeti yoktur. Belediye şimdi kiracıya bir mühlet verecek, bu müddet içinde tesisatın kaldırılmasını isteyecektir.

Tekaüt kanunu

Belediye memurin müdürü Samih Bey Ankaradan şehrimize dönmüştür. Belediye memurları için hazırlanan tekaüt kanunu lâyihası meclise sevkedilmiştir.

Otomobillerin muayenesi

Dünden itibaren taksi otomobillerinin senelik umumî fennî muayenelerine başlanmıştır. Muayeneler Taksim meydanında yapılmaktadır.

Poliste

Eroinciler

Evrakları ile beraber Adliyeye verildiler

Dünkü nüshamızda yakalandıklarını yazdığımız eroin kaçakçılığı maznunları Leon Behar ve Moiz Behar dün Adliyeye tevdi edilmişlerdir. Zabıta bunlardan evvel üzerinde birkaç şişe kokain bulunan Tavukpazarında topal Hasan isminde birini de yakalamıştı. Topal Hasan, bunları Şakir isminde birinden aldığını söylemiş, Şakir de asıl memba olan Leon Behar ve Moizi göstermiştir. Zabıta, neticede bunları biribirlerine cürmü meşhut yaptırmak suretile yakalayarak hepsini evrakile birlikte Adliyeye vermiştir.

Toslaştılar

Şoför Mahmudun idaresindeki 827 No. otomobille Süreyyanın idare ettiği otomobil, dün Sultanhamamındaki Brot mağazası önünde âni olarak çarpışmışlardır. Müsademe neticesinde her iki araba da hasara uğramıştır.

Kaçak şarap

Cibalide, Ayakapıda sirke imal eden 3 No. lu dükkânda dün İnhisar ve zabıta memurları tarafından yapılan araştırmada iki damacana ve bir fıçı içinde yüz kilo kaçak şarapla bir mikdar konyak ve rakı imaline mahsus kazan zuhur etmiştir. Kaçakçılık ettiği bu suretle anlaşılan sirke imalâthanesi sahibi Ligor yakalanmış ve kaçak şarap ve konyaklarla alât ve edevatı müsadere edilmiştir.

120 kilo benzin yandı

Karaköyde, Halilpaşa sokağında Neftsendikat şirketine ait benzin deposundan bir kamyona benzin doldurulurken birden bire benzinler ateş almıştır. Alevler her tarafı sardığı sırada itfaiye yetişmiş ve yangını söndürmüştür. 120 kilo benzinin ziyaa uğramasından başka bir ziyan olmamıştır.

Kayıt müddeti

Esnafa, mensup oldukları cemiyetlere kayıt için verilen müddet bu ay sonunda bitecektir. Cemiyetler, 1 Hazirandan itibaren, kayıt ve tesçil edilmiyen esnafa ait zabıtları Esnaf Mürakabe heyeti vasıtasile Ticaret odasına tevdi edeceklerdir. Oda meclisi; bu zabıtnameler üzerine alâkadar esnafa onar lira para cezası tarhedecektir.

Yeni Fransız Ataşamiliteri

Fransız sefareti Ataşemiliteri Colonnel Sarou tahdidi sin dolayısile tekaüde sevkedilmiş ve yerine kaymakam Maurice de Courson de la Villeneuve tayin edilmiştir. Yeni Fransız Ataşemiliteri süvari zabitidir ve General Conte de Chambrun de la Villeneuve'ün oğludur..Harpte orduda hizmet etmiş olan Maurice de Toursoon de la Villeneuve, harpten sonra Suriye de ve mütareke esnasında, İstanbulda o zaman Fransız fevkalâde komiseri bulunan general Pellé'nin askerî muavini olarak bulunmuş ve bilâhara Fasa tahvil edilmiştir.

Mahkemelerde

Kitaptan çıkan dava

Süreyya Paşanın açtığı dava Ağır cezadaki ile tevhit edildi

Eski İstanbul mebusu Süreyya paşanın "Gece gelen telgraf" isimli şiir kitabı muharriri Nazım Hikmet Bey aleyhine açtığı davaya dün Üçüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dün mahkeme salonu pek kalabalık olmuş, koridor dolmuş, celbedilen bir polis müfrezesi bile izdiham menedilmiştir. Hattâ salona girmek için vâki olan tehacüm esnasında koridordaki yangın musluğunun camı bile kırılmıştir.

Muhakemede "Gece gelen telgraf" isimli kitabın toplattırıldığına dair olan müddei umumiliğin cevabî tezkeresi okunmuş, bundan sonra iddia makamını işgal eden Nurettin Bey "Gece gelen telgraf" isimli eserden dolayı Nazım Hikmet Bey aleyhine Ağırceza mahkemesinde de bir komünistliğe tahrik davası açılmış olduğunu söylemiş, her iki davanın tevhidi için dosyanın Ağırceza mahkemesine gönderilmesini istemiştir.

Davacı vekili Nazmi Nuri Bey bu isteğe itiraz etmiş, kendi davaları ile o davanın hiç münasebeti olmadığını ve kendi davaları matbuat davası olduğu için süratle rüyet edilmesi icap eden davalardan olduğunu söylemiş ve tevhit kararı verilmemesini istemiştir. Suçlu vekili davanın Ağırcezada veya Üçüncü cezada rüyetinin kendilerini alâkadar etmiyeceğini, her iki mahkemede de müdafaaya hazır bulunduklarını söylemiştir.

Hâkimler keyfiyeti müzakere ettikten sonra her iki davanın da tevhidine ve dosyanın Ağırceza mahkemesine gönderilmesine karar vermişlerdir.

Nazım Hikmet Bey aleyhinde Ağırceza mahkemesinde açılmış olan komünistliğe tahrik davası ayın 28 inci günü rüyet edilecektir.

Karmanyola davası

Geçen sene kânunuevvelde İstinyeden Emirgâna gitmekte olan fırın tablakârı Abdüllahın önüne çıkarak karmanyola suretiyle 4 lirasını ve saatini aşıran Rizeli Ahmet Hamdi, Rıza Ali ve Ahmedin muhakemelerine dün Ağırceza mahkemesinde başlanılmıştır. Her üç maznun da suçlarını inkâr etmişlerdir. Muhakeme şahitlerin çağırılması için 28 hazirana bırakılmıştır.

Şahini kim vurdu?

Tavşancılda bir kavga neticesinde Şahini öldüren Halilin muhakemesine devam edilmiştir. Dünkü celsede Tavşancıldan gelen 8 şahit dinlenmiş, bunlardan bir kısmı Şahini Halilin vurduğunu, bir kısmı da bu hususta bir şey bilmediklerini söylemişlerdir. Şahinin babası Halilin bu cinayeti tasarladığını, bir kadın meselesinden dolayı "ben Şahini temizliyeceğim" dediğini işidenler olduğunu söylemiş ve mahkemeye üç şahit ismi vermiştir.

Muhakeme gerek bu şahitlerin, gerek diğer şahitlerin celbi için 21 hazirana bırakılmıştır.

Korkudan düşürülen çocuk

Gülhane parkı bahçıvanlarından İsmail Efendinin zevcesi Hatçe Hanımı korkutarak çocuğunun düşmesine sebep olan yoğurtçu Ömerin muhakemesine dün Ağırceza mahkemesinde başlanılmıştır. Ömer suçunu inkâr etmiş, fakat Hatçe Hanım "benim şahitlerim var" demiştir.

İddia makamı bu dava dosyasının Sulh mahkemesinden vazifesizlik kararıyle geldiği için ilk tahkikat yapılmamış olduğunu söylemiş ve muamelenin tekâmmülü için evrakın müddei umumiliğe iadesini talep etmiştir. Bu talep kabul olunmuştur.

Limon kralının açtığı dava

Limon kralı Diyamandi Efendi gümrük idaresi aleyhine 6000 liralık bir tazminat davası açmıştır. Davanın mevzuu şudur:

Diyamandi Efendi aleyhinde bir kaç ay evvel 145 sandık limon kaçırdığından dolayı tahkikat yapıldığı için o zaman bir başka vapurla gelen 700 küsür sandık limorunu da gümrük idaresi tahkikat dolayısıyla tevkif etmiştir.

Limon tabuk bozulan maddelerden olduğu için çürümüş, çürümiyen bir kısmı ise 300 liraya satılmıştır.

Şimdi Diyamandi Efendi mahkemeye müracaatla bu çürüyen limonların tazminini istemekte ve 6000 lira talep etmektedir. Gümrük vekili limonların çürümesinde gümrüğün taksiri olmadığını söylemiş, limonların derhal ithaline müsaade edilmemesinde yalnız tahkikatın değil, kontenjan müsaadesi nisbetinin de müessir olduğunu iddia etmiştir.

Dün bu muhakemeye İkinci Hukuk mahkemesinde devam edilmiş ve karar tefhimin için muhakeme cumartesi günü ne bırakılmıştır.

Limon kralı Diyamandi Ef. ile arkadaşlarının yeni davalarına bugün öğleden sonra 8 inci ihtisas mahkemesinde mevkufen başlanacaktır.

Şebin Karahisarda bir cinayet

Şebin Karahisarında Nasır oğlu Şakiri öldürmetten suçlu Bekir oğlu Hüseyinin Şebin Karahisarındaki muhakemesine ait şahitlerden bir kısmı dün İstanbul Ağırceza mahkemesinde dinlenilmiştir. Şahitle Hüseynin Şakiri uyurken yatakta öldürdüğünü ve Şakirin de kendisini öldürenin Hüseyin olduğunu söylediğini bilirmişlerdir.

Neticede zaptedilen ifadelerin Şebin Karahisar mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

FELEK

Senenin talihi

Dün elime geçen ufak bir takvimde şu satırları okudum:

"Eski Türk ve Hint hükemasının kavlince bu senenin taliine hâkim olacak hayvanın adı Nevruza kadar (Maymun) Nevruzdan sonra da (Tavuk) tur."

Arif olan anlasın.. değil mi? Ben bundan şunu istimzaç ettim. Nevruza kadar dünyada maymun iştahlılık ve taklitçilik moda olacak, ondan sonra da (Tavuk) hâkim olacak demektir. Frenkler şık ve güzel kadına (Tavuk) ismini verirler. Demek ki; yaz mevsiminde kadınların borusu fazla ötecek. Allah erkeklerin yardımcısı olsun.

Bizde neden yıldız yetişmez

Münakaşa ediyorduk.

— Bizde neden sinema yıldızı yetişmez?.

Kimisi:

— Tiyatro mektebi yok.. dedi..

Kimisi:

— Bizde sinema sanati inkişaf etmemiş. dedi.

Kimisi:

— Kadınlar terbiyei bedeniye yapmıyorlar, vücutları hantal oluyor.. dedi.

Fakat en sonuncusu şu cevabı verdi:

— Ne o, ne öteki.. Bizde yıldız belirirken etrafını bulutlar sarar, yıldız görünmez olur.

Allahım sana sığındık!

Bugünlerde erkeklere ve erkekliğe karşı kasdi olanlar çoğaldı. Daha dün, Almanyada Alman kanından olmıyanların hadım edileceğine dair bir kanun hazırlanmakta olduğunu yazmıştım. Bugün de gazetelerde asabiye mütehassısı bir doktor, "beşeriyeti korumak için delilerle, yarı delileri hadım etmeli" diyor.

Kuzum Allah aşkına! Bu beşeriyete gelen zararlar, hep erkeklerden mi gelir? Kadının delisi, yarı delisi, zır delisi, zır zır delisi yok mu?. Onlar hakkında neden hiç bir şey düşünülmüyor da hep erkeklere hücum olunuyor. Şimdi de erkekleri ve erkekliği mi müdafaaya mecbur olacağız. Vakıa onu mü dafaa bize düşmez amma, hâdisat nihayet mecbur ediyor..

Eğer doktorların bu söylediği olursa piyasada doktorlara çatmış olan muharrirlerden mürekkep bir harem ağası bölüğü muhakkak çıkar...

Ne malûmdur, günün birinde size, bana veya ona:

— Efendim, bu yarı delidir, burulması lâzımdır. Diyerek bizi zürriyetten mahrum etmesinler... Allahım cinsimiz sana emanet!

FELEK

Gazi Hazretlerinin cevapları

İstanbul muallimler birliği yıllık kongresinde toplanan muallimlerin dilekleri üzerine kongre riyasetince Reisicümhur Hazretlerine ve Başvekil İsmet Paşa Hazretleri ile Maarif vekili Reşit Galip Bf. ye tazim telgrafları çekilmişti.

Gazi Hazretleri âtideki cevaplarile muallimleri sevindirmişlerdir.

"Hakkımdaki duygularınıza teşekkür eder, muvaffakıyetler dilerim."

Reisicümhur
Gazi M. KEMAL

İsmet Paşa Hazretleri de şu cevabı vermişlerdir:

"Kongreye muvaffakıyetler diler, hakkımdaki duygulara teşekkür ederim efendim."

Başvekil
İSMET

Rus edibinin teşekkürü

Rus edibi Maxime Gorki şehrimizden ayrılırken, Rus sefiri Suriç Cenaplarına şu mektubu göndermiştir:

"Aziz yoldaş,

İstanbulda bana karşı gösterdikleri ve daima hatırımda menkuş kalacak samimî hüsnü kabulden dolayı İstanbul vali muavini Ali Rıza, Halk fırkası mümessili Cevdet Kerim beylerle İstanbulun bütün içtimaî mahafil mümessillerine içten teşekkürlerimi bildirmeniz ricasıyle arzı minnet ederim.

Bu güzel şehri terkederken, Sovyetler ittihadının en iyi dostu olan bir memlekette daha uzun müddet ikamet imkânından mahrum kalmış olduğuma müteessifim."

Maxime Gorki

Hamdullah Suphi Bey

Bükreş sefiri Hamdullah Suphi Bey Ankaradan şehrimize gelmiştir. Hamdullah Suphi Bey bugün mahalli memuriyeti olan Romanyaya hareket edecektir.

SANAT

Sanatte milliyetçilik

Ruslar ve İtalyanlardan sonra Almanlar da kendi edebiyatlarında milliyetçilik esaslarını kökleştirecek ve buna zıt fikirlere yer vermiyecek tedbirler aldılar. Harp, militarizm ve milliyet aleyhtarı eserler şimdi genç Nazilerin gayretile umumi meydanlarda yakılıyor. Yahudi aslından olan bir çok büyük Alman sanatkârları Almanya hudutlarının dışında menfa hayatı sürüyorlar. Dünyanın en meşhur rejisörlerinden biri olan Raynhard bile Yahudi olduğu için Alman Millî tiratrosundan uzaklaştırıldı. Alman propaganda nazırı Dr. Goebbels neşrettiği bir mektupta diyor ki: "Sanatin ve sanatkârların vazifesi yalnız birlik vücude getirmek değil ayni zamanda terbiye etmek, işlemek, hasta olanı ayıklamak ve sıhhatli olan her şeye yol açmaktır... Sanat yalnız iyi olmakla kalmamalı, halka uyğun da olmalıdır..."

Varlıkları bozulmuş, tehlikeye düşmüş ve zayıflamış devletler memleketlerini yeni ve diri bir hale sokmak için idarî, terbiyevî bütün eski sistemleri yıkarak yerine yenilerini bina etmek mecburiyetinde kaldılar. İtalya, Rusya ve Almanya ancak bu tedbirler sayesinde kuvvet buldular ve Anarşi halinde milletlerden birleşmiş ve kütleleşmiş büyük kuvvetler vücude getirdiler. Her zaafa düşen millet bu cezri tedbirlere baş vurdukça Faşist veya buna yakın millî idarelerin yer yüzünde gittikçe çoğalacağına şahit olacağımız muhakkaktır.

Fransa ve İngiltere gibi ezeldenberi hüriyet fikrile beslenmiş memleketlerin efkârı umumiyesi bir türlü bu hüriyeti tahdit eden rejimlere iyi bir nazarla bakamıyorlar. Hüriyet aleyhinde telâkki ettikleri hareketlerin düşmanlarını kuvvetlendirdiğini de inkâr etmek ellerinden gelmiyor. Fakat Fransa ve İngiltere bugün dünyanın en kuvvetli memleketelerindendir. Almanyanın vaziyetine düşmüş olsalardı acaba onlar da tenkit ve istihfaf ettikleri silâha sarılmıyacaklar mıydı?

İtalya, Rusya ve Almanya gibi kültürü yüksek devletler, sanat ve edebiyatı, memleketlerine, ve memleketleri halkına nafi olacak bir şekilde inkişafa mecbur ederlerken bizim gibi kültür seviyesi henüz tasarlanan ilk merhaleye bile varmamış milletler için edebiyatın alacağı istikameti tayinde miyar düşünülürken tereddüde bile değmez. Şüphesiz ki bizim herkesten fazla halkın ve memleketin yükselmesini hadef edebilecek bir edebiyata ihtiyacımız var.

Halkı, asırlardanberi zehirlemiş ve hattâ hâlâ da zehirlemekte olan tevekkül ve taassubun kara pençesinden kurtarmak, memleketin iktısadiyatını yükseltmek için köylüde ihtiyaç ve ihtiraslar doğurtmak, din birliği yerine millî birlik fikrini kafalara yerleştirmek Türk edebiyatçıları için vazifedir, borçtur.

Edebiyatta millî birlik havasını bozmamak için bu fikirlerin aksini düşünenlere, her şeyde hüriyet tarafları olanlara bu vazifede şimdilik düşen hissede memleket için bugün muzır olan fikirlerini kafalarının içinde saklamaktır. İki ayrı gençten aldığım mekteuplarda ikisi de bana edebiyatın ne için olduğunu, ve sanat sanat içindir, nazariyesi hakkında ne düşündüğümü soruyorlardı. Bundan, edebiyat hakkında ileri sürülen zıt fikirlerin genç dimağlarda nasıl bir anarşiye ve kararsızlığa sebebiyet verdiğini anlıyorum. Sanat ne içindir? Sualine bizim vereceğimiz cevap: "Sanat memleket içindir, sanat halk içindir" olmalıdır. Beş on elite hitap eden bir yüksek sanat, beş on dejenere için bir marazi sanat, şimdilik bunlara ihtiyacımız yok. Ne zaman memleketimizde kültür seviyesi bir garp memleketle müsavi dereceye gelirse o zaman biz de kapricelerimizi tatmin edecek ve marazî ihtiyaçlarımızı karşılıyacak tarzda eserler istiyebiliriz.

Bize lüks kâğıtlara basılmış, nefis tarzda tabedilmiş mahdut basımlı bipsiyofil kitapları değil en âdî kâğıt üzerine alelâde harflerle basılmış ve kabil olduğu kadar ucuza satılacak eserler lâzım. Süs için değil, okutmak için kitap yazmak ve bunları köylere kadar dağıtacak bir teşkilât yapmak... İşte başarılması lüzumunda hepimizin birleştiğimiz ve fakat hepimizin karşısında eli kolu bağlı kaldığımız bir iş.

Millî birliğimiz için bütün kuvvetlerimizi seferber ettiğimiz bir sırada sanatın da müşterek cepheye karşı ilk safta yer alması ve vazifesini hakkiyle yapması lâzımdır.

Yaşar NABİ

Bu zatla Konuşulamaz!

(Başı 1 inci sahifede)

rejimin adamları,

Klavuzlarını

ve hedeflerini bulmakta şaşkınlık gösterirlerse âkıbetleri yaman olur. Mustafa Kemalin 1919 daki *tehlikeye karşı hazırlık fikri,* öyle bir talihe uğrayan her millet için bugün *dahi* en doğru fikir, bin sene sonraki Türkiye için *dahi* doğru bir fikirdir. Ve 1919 daki saray, Babıâli, ve Karabekir fikri bin sene sonraki Türkiye için *dahi* bir tehlikedir.

Bu fikir nedir? 1919 daki Türkiyeyi tekrar hatırlayınız: İstanbul limanı, itilâf devletlerinin harp gemilerile dolmuştur. Yunan ordusu İzmirdedir. Fransızlar Kilikyadadır. İtalyanlar Antalya ve Konyadadır. Şark vilâyetleri Ermenistanla Kürdistana parçalanmak üzeredir.

19 Mayısta Samsunda karaya çıkan Mustafa Kemalin, 29 Mayısta emrinde bulunan ve bulunmayan Anadolu ordularına ne emir verdiğini Karabekirin beşinci mektubunda okudunuz. Bize bu vesikayı okutmuş olmak, bu münakaşanın ikinci bir faydasıdır. .

Bu emrin ihtilâl tarihindeki değeri, o tarihin baş kitabesi olacak kadar büyüktür. Askerî değerini ise, mütehassıslar, o şartlar içinde hiç bir zaman o kadar doğrusu ve o kadar tamamı bulunmamış olan bir ihtilâl ve harp tertibi olarak bize anlatacaklardır.

Düşününüz arkadaşlar, o zaman tek başına Havza kasabasında bulunan *bu adam* ne yapıyor?.

Bu adam büyük harbin bütün muzaffer devletlerine karşı, yenilmiş milletler arasında en kolay avlanacağı zannolunan Türk milletine ihtilâl ve harp parulası vermektedir.

1919 da yalnız Saray, Babıâlî ve Karabekir değil, bütün dünya için Türkiye korkunç bir *çıkmaz*'da idi.

Fakat bu çıkmaz, *bir mezardı.* Türk milletinin, öldürülmeden mezara sokulamıyacağına şüphe yoksa da, onu bu *çıkmaz'ın* bir *mezar* olmadığına inandırmağa uğraşanlar çoktu.

Bu çıkmazın bir mezar olduğunu anlamak için büyük kafa istemez.. Fakat bir milletin önüne düşüp onu böyle bir çıkmazdan kurtarmağı düşünebilmek için

kafada yaratıcı bir deha,

ve kalpte ölümü boğazlayan bir kahraman cesareti lâzımdı.

19 Mayıs 1919 da Mustafa Kemal tek başına idi. Şeref ve hürriyet sancağını açtığı zaman şüphesiz tek başına kalmıyacaktı: Çünkü o, şeref ve hürriyet savaşının ezelî ve ebedî gönüllüsü olan bir milletin evlâdı idi.

Fakat 1919 da ve tâ İzmir günlerina kadar, bu millet, birkaç milyonluk bu millet, bütün dünyada *tek başına* kalmıştır.

Mustafa Kemalin Havzada açtığı şeref ve hürriyet sancağı işte o bahsettiğiniz ihtilâl emridir. Bu sancağın karşısında beş bayrağın üzerinde 700,000,000 vardı. Bu 700 milyonluk âlem içindeki parula:

— *Türk milleti barbardır!* Parulası idi.

Büyük harbin insanlık ideali barbarlığı ortadan kaldırmaksa asıl siyaset meydanı, Türkiye olduğuna şüphe yoktur.

Saray ve Babıâli idam satırını yemektense, dünyanın bütün parangalarını ayaklarında taşımağa çoktan razı idi.

Dostlarım, eğer Türk milletinin yarattığı bir Şef, *İstanbuldan nefyedildiği yahut bir bey bir paşa tarafından davet edildiği için değil,* on binlerce senelik Türk tarihinin yüz binlerce şeref ve istiklâl hâtırası onu çağırdığı için Anadolu topraklarına ayak basmış ve üstünde on binlerce senedir hiç bir an, şeref ve istiklâlin kırmızı kanı kurumağa vakit bulmamış olan sancağı açmışsa, o günkü *millî vazife* onun gölgesine sığınmaktan başka ne olabilirdi?.

Eğer bugün, hem de kim bilir misiniz,

Ozaman henüz ordu müfettişi bulunan Mirliva Mustafa Kemal Paşanın doğrudan doğruya emrinde bulunan bir kolorduya kumandanlık eden zat, eğer bugün:

— *Ben bu emri yapmamıştım. Çünkü böyle bir tehlike görmüyordum.* derse...

Fakat böyle adamla konuşulmaz. Böyle adama mantık, vesika, inan gösterilmez. Böyle adam *Türk milletine teşhir* olunur ve şöyle denir:

— Mustafa Kemalin senin uğuruna nelere katlanmış olduğunu düşün! Mustafa Kemali sevmek, seni sevmemek, ondan uzaklaşmak senden uzaklaşmak olduğunu hatırdan çıkarma! O senin kurtarıcın, koruyucun, atan ve nöbetçindir. Şimdi olduğu gibi, binlerce sene onun aşkı, Türk kanının öz mayası olacaktır. Ona acı bir kelime söylendiği zaman, kalbine bıçak saplanmış gibi ıztırap duymazsan, kendinden şüphe et!

Falih RIFKI

Macar Güreşçiler geldi

(Başı 1 inci sahifede)

daşıdır ve çok değerli bir muallimdir.

Kafile reisi Her Eskuliç Emil, şu beynatta bulunmuştur:

"Türk güreşçiliği hakkında kat'î bir fikrim yoktur. Maamafih Balkan şampiyonasını parlak bir muvaffakıyetle kazanan güreşçilerinizin yüksek bir kıymet sahibi olduklarına kaniim. Burada yapacağımız temasların neticeleri bizim için ikinci derecede bir ehemmiyeti haizdir, çünkü maksadımız dost ve kardeş millet gençlikleri arasında bir spor teması yapmaktır."

Maksim salonunda misafirlerimizle ilk temas bu akşam yapılacaktır.

İkinci temas pazar günü, üçüncü karşılaşma da gelecek perşembe günü olacaktır.

Karşılacak rakipler

56 kiloda: Banyasz ile Kâmil, 61 kiloda: Fabian ile Abbas, 66 kiloda Galamboş ile İsmail, 72 kiloda Hegedüş ile Saim, 79 kiloda: Bobiş ile Nuri, 87 kiloda : Palotaş ile S. Mehmet ağır: Kont ile B. Mehmet.

2 — Tartı Maksim salonunda ve saat tam 17 de başlayacak ve tam 18 den sonra gelenler her kim olursa olsun müsabakaya kabul edilmiyecektir. Türk güreşçilerinin ona göre vaktinde gelmeleri ehemmiyetle tebliğ olunur.

3 — Ankarada davet edilmiş olan yarı orta Türkiye ikincisi Hüseyin B. bugün gelmiştir. Türkiye filiz siklet şampiyonu Necip Beyin de yarın geleceği bildirilmiştir.

Askerî tebligat

Üsküdar Askerlik şubesinden :

Her sene olduğu gibi bu senede şubemize mensup bilumum ihtiyat ümera ve zabitan ve askeri memurların yoklamalarına 1 haziran 933 de başlanacak ve 30 Haziran 933 de bitirilecektir. Bu müddet zarfında yoklamasını yaptırmıyanlar hakkında (1076) numaralı kanunun (10) inci maddesi mucibince muamele yapılacağından her zatin kanunen muayyen iş bu müddet zarfında muayenelerini yaptırmaları.

* * *

Beşiktaş askerlik şubesinden :

Orman mektebinden mezun 308 doğumlu topçu ihtiyat zabit Namizedi Hüseyn oğlu Reşat efendi.

2125 kayt numerolu askerî kaymakamlığından mütekait Halil oğlu 305 doğumlu piyade ihtiyat zabit namizedi Münir efendi.

3642 kayt numerolu piyade ihtiyat zabit namizedi Ismail Seffet oğlu 307 doğumlu Memet Ali efendilerin şubeye müracaatları ilân olunur.

64 üncü Liste

ANKARA, 17. A. A. — T. D. T, cemiyetinden verilmiştir. Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin 64 No. lu listesi şudur:

1 — MERHEM	8 — MESİRE
2 — MESAFE	9 — Meşguliyet
3 — MESAHE	10 — MEŞREP
4 — MESLEK	11 — MEŞRU
5 — MESKENET	12 — MEŞRUHAT
6 — MESKÛN	13 — MEZİYYET
7 — MES'ULİYET	

Listelerde çıkan kelimelerden manaları birden fazla olanların her manası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir. Karşılık gönderen zatların gönderdikleri karşılıklardan duyulmuş ve işitilmiş olmayanları hangi kaynaklardan aldıklarını göstermeleri rica olunur.

Islahat raporları

(Başı 1 inci sahifede)

En uzun rapor Tıp fakültesi meclisinin hazırladığı rapordu. Bunun okunup tetkik ve kabulü 2 saat kadar sürmüştür. Eczacı ve dişçi mekteplerinin fakülteye bağlanma şekilleri üzerinde durulmuş, bu mekteplerin muallimler meclislerinin kaldırılarak doğrudan doğruya tıp fakültesine bir enstitü halinde bağlanması muvafık görülmüştür. Dün bir aralık hukuk ve edebiyat fakülteleri divanı murahhasları arasında münakaşa çıkmış ve edebiyat fakültesi meclisi müderrisinin hazırladığı raporun bazı aksamını değiştirilmesi istenmiştir.. Fakat Divan dün bütün fakülte raporlarını aynen kabul ve tasdik etmiş, hiç bir değişiklik yapılmamıştır. Raporlar bugün temize çekilerek Ankaraya gönderilecektir.

D. Emininin beyanatı

Darülfünun emini vekili Tevfik Recep Bey dünkü içtimadan sonra bir muharririmize demiştir ki:

— Bütün raporların tetkikatını ikmal ettik. Yarın Ankaraya gönderiyoruz. Raporlarda hiç bir değişiklik yapılmamıştır. Raporların muhteviyatı hakkında bir şey söylemek vaziyetinde değilim."

Halkevinde

Halk edebiyatı konferansı

İstanbul Halkevi Reisliğinden: Bugün saat 18 de Evimiz konferans salonunda İsmail Habip Beyefendi tarafından (Halk edebiyatının kıymeti) mevzulu bir konferans verilecektir. Herkes gelebilir.

Resim sergileri

Halkevinde ressam İsmail Hakkı ve Tahsin Beylerin resm sergileri bugün açılacaktır. Sergi ayın 25 ine kadar devam edecektir.

Karı mektupları

Bir mahallenin sihhati 200 liraya satıldı

Taksimde Çeşme sokakta oturan bir okuyucumuz bize yazdığı mektupta diyor ki:

« Taksimde umuma mahsus bir abdesthane vardır. Burasını kapamışlar, üzerine de «Tamir olunuyor» diye bir levha koymuşlar. Aylardan beri şukadarcık yer nasıl tamir edilemez anlaşılmaz şeydir. Belediye İstanbul'luların ihtiyaçlarını şu küçük işte bile böyle mi gözetir, şayanı hayrettir. Fakat asıl mesele bu değil. Asıl mesele burası kapandıktan sonra, su dökmeğe ihtiyacı olan halkın bizim mahallenin köşelerine sapmalarıdır. Kokudan geçilmiyor, evlerimizde oturamıyoruz. Belediye halkın sihhatini de böyle mi gözetir.

Öğrendik ki, bu apdesthaneyi müteahhit tamir etmek mecburiyetinde imiş. Fakat o da senede belediyeye iki yüz lira ücret veriyormuş. Onun için burasını kapatmış, halkı yanındaki ücretli apteshaneye girmeğe mecbur bırakmak istiyormuş. Bir adam para kazanacak deye halkın pislik koklamasına, sihhatini tehlikeye atmasına ne mecburiyeti var?

Yeni neşriyat

Holivut

Holivutun 3 üncü sene 21 inci sayısı çok güzel resimler ve zengin münderecat ile intişar etmiştir.

Askerî fabrikalar ilânları

Tophanede Askerî San'atlar mektebi talebesinin işelerî için Haziran 933 tarihinden Teşrinisani 933 nihayetine kadar münakasa ile 3900 kilo koyun eti alınacaktır. Şartnamesini görmek istiyenler her gün ve münakasaya girmek istiyenler 5 Haziran 933 pazartesi günü saat 14 te Bakırköy Barut fabrikalarında satınalma komisyonuna gelmeleri. (263) (2168)

2804

İstanbul 4 üncü icra memurluğuna:

Temamına (4500) lira kıymet takdir edilen Beyoğlunda Hüseyin ağa mahallesinin Tarla başı sokağında yeni 143 numaralı beden divarları kârgir altında dükkânı muhtevi hanenin temami (480) hisse itibarile (dörtyüz altmış iki buçuk) hissesi açık arttırmaya vazedilmiş olup 16-5-33 tarihinde şartnamesi divan haneye taallik edilerek 21-6-33 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul 4 üncü icra memurluğunda açık arttırma suretile satılacaktır. Arttırma ikincidir birinci arttırmada mezkûr hisseye iki bin liraya talip çıkmıştır. Bu kerre en ok arttıranın üzerinde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için hisseye isabet eden kıymetin yüzde yedi buçuk nisbetinde teminat alınır. Müterakim vergi, Belediye, Vakıf icaresi, müşteriye aittir. 929 tarihli icra kanununun 119 uncu maddesine göre hakları tapu sicillerile sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu hakları ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrâkı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenler 932-930 dosya numarasile memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (3438)

Beşiktaş 2 inci Hukuktan:

Beşiktaşta türk ali mahallesinde bağçe sokağında eski 2 yeni 29 No. ile murakkam müteveffa Ali Riza efendi terekesine ait hanenin nısfı aleni açık arttırma suretile satılığa çıkarılmıştır. Tapu kaydına nazaran . üzerinde hiç bir ayni hak tesis edilmemiştir işbu hanenin nısıf hissesi kıymeti 850 sekiz yüz elli liradır müzayedeye iştirak için kıymeti muhamminenin yüzde yedi buçuğu depo edilmek lâzımdır satıştan mütevellit rüsumu tellâliye müşteriye aittir. Satış 20 Haziran 933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te Beşiktaş ikinci sulh hukuk mahkemesinde icra edilecektir fazla tafsilât almak isteyenlerin 931-8 No. lu dosyaya müracaat etmeleri ilân olunur. (3430)

MÜTEHASSIS ARANIYOR

Jakar Koton lâstik (Flahrender) makinasında işleyecek bir Türk ustasına ihtiyacımız var. Yeşildirek Molla Taş No. 26 ya müracaat edilmesi. Ziya Koyuncu Halefleri. (3418)

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden: Merhun olup satılması mukarrer 449 adet (Adapazarı Türk ticaret Bankası Hisse Senedatı) nı almak isteyenlerin 24 Mayıs 1933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te Borsada hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (3412)

RADYO

Bugünkü program

ISTANBUL:

18 - 18,30: Gramofon, 18,30 - 19: Fransızca ders (İlerlemiş olanlara mahsus), 19 - 19,45: Alaturka saz (Nebil oğlu İsmail hakkı Bey), 19,45 20,20: Alaturka saz (Ülkü Hanım), 20,30 - 21,30: Alaturka saz (Tanbur Refik Bey ve arkadaşlar, 21,30 - 22: Gramofon, 22 de Ajans Borsa haberleri saat ayarı

ANKARA:

12,30: Gramofon konseri. 18: Alaturka saz 18,45: Viyolonsel konseri (Edip Bey). 19,20 Alaturka saz devam ediyor. 20,10: Ajans haberleri, hava raporu.

VARŞOVA, 1411 m.

13,15: Plâk. 13,35: Filharmonik konser konser. 16,25: Plâk. 18: Plâk. 19: Dans musikisi. 22,35: Muhtelif - 23,20: Dans musikisi

BUDAPEŞTE, 550 m.

21,20: Musiki âli mektebinden nakil. 23,20 Haberler. — Hafif musiki.

MÜNİH, 532 m.

21,05: Brahms'ın şarkı repertuvarından parçalar. 21,25: Askeri müsahabe. 22,20: Senfonik konser (Solistlerin iştirakile).

VİYANA, 517 m.

20: Yasha orkestra takımı. — Muhtelif 22: Zamana ait bestelerden Alman musikisi (Senfonik takım tarafından). 23,40: Akşam konseri (Plâk ile).

MİLANO - TORİNO - FLORENSA

21,30: Françetti'nin eserlerinden 'Germania„ operası.

PRAG, 487 m.

20,30: Silisya şarkılarındaki mizah. 21: Haberler v. s. 22: Klâsik konser. 23,30: Brünodan naklen: Şrammel musikisi.

ROMA, 441 m.

21,50: Karışık ve dans musikisi.

BÜKREŞ, 394 m.

13: Plâk. 14,20: Keza. 18: Karışık konser 19,15: Devamı. 20,40: Plâk. 21: Saksofon solo. 21,50: Keman sonatları. 22,20: Şopen'in eserlerinden piyano konseri.

Beşiktaş 2 inci hukukt'an:

Nişantaşında Teşvikiye mahallesinde cami şerif sokağında 4 No. lu hane de vefat eden İsmail Bey terekesine ait teşvikiye mahallesinde cami şerif sokağında 4 No. lu hane ve 6 No. lu marangoz dükkânı ve 137 No. lu arsa ve karakol sokağında 133 No. lu arsalarda ki hissesi ve diğer hissedarların muvafakatları ile işbu gayri menkulâtın temamı aleni açık arttırma suretile satılığa çıkarılmıştır. Tapu kayıtlarına nazaran üzerlerinde hiç bir ayni hak tesis edilmemiştir. Cami şerif sokağındaki 4 No. lu hane ve 6 No. lu marangoz dükkânı ve 137 No. lu arsa 234 metre murabbaı sahasında bulunan işbu gayri menkulün kıymeti 3000 üç bin liradır. Karakol sokağındaki takriben 190 metre murabbaında bulunan arsanın kıymeti 1330 bin üç yüz otuz liradır kıymeti muhamminenin yüzde yedi buçuğu depo edilmek şarttır satıştan mütevellit rüsumu tellâliye müşteriye aittir. Satış 20 Haziran 933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te Beşiktaş ikinci sulh hukuk mahkemesinde icra edilecektir. Fazla tafsilât almak isteyenlerin 932-45 No. lu dosyaya müracaat etmeleri ilân olunur. (3429)

ZAYİ — 3562 No. lu yük arabama ait plâka zayi olduğundan yenisi alınacaktır. Eskisinin hükmü yoktur. Avşar Hacı Mustafa. (3440)

ZAYİ — 3525 numerolu otobüs plâkası zayi olmuştur. Yenisi alınacağından eskisinin hükmü yoktur. Sabri. (3410)

Milliyet

Asrın umdesi "MİLLİYET"tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
12 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy rasat merkezinden verilen malûmata göre bugün hava kısmen bulutlu ve sakin olarak devam edecektir.

17-5-33 tarihinde hava tazyik 760 milimetre en çok sıcaklık 14 en az 12 derece idi.

Milliyetin edebî Romanı: 107

MAKEDONYA

Aşk, Kin, Politika, ve Kan..

Müellifi: Nizamettin Nazif

ihtilâlciler lâzımdır. Müfrit ihtilâlci bugün değilse bile yarın için bir tehlikedir. Biz bugün sarayı nasıl çiğneyorsak, Mustafa Kemal da meşruti hükümdarcılığı öyle çiğneyebilir. Demek istiyorum ki bu genç yarının düşmanıdır ve yarın için bugünden dosluklar hazırlayabilir.

— Yani?

— Yani icap ederse Müşür paşaya da çatabilir.

— Haydi oradan.. Arkadaş bu genç çok çok sağlam seciyelidir.

Karasu güldü:

— Evet.. Mason localarına iltifat etmemesi de buna delâlet ediyor değil mi?

Ve birdenbire azametli bir tavır takındı:

— Unutmayınız efendiler ki beynelmilel masonluk elini uzatmamış olsaydı, bu memlekette inkılâp hâlâ yerinde saymağa mecbur kalırdı. Size birdefa daha söyliyorum Talât Bey.. Ben İttihat ve Terakkî Cemiyeti azası olarak değil, burada Makedonya Rizverta locasının büyüğü sıfatile bulunuyorum ve inkılâp hareketleri içinde âdeta beynelmilel Masonluğun mümessili gibiyim. Mustafa Kemali ya locaya girmeğe teşvik edeceksiniz, yahut onu tehlikeli bir unsur addedeceğiz. Hem siz uyuyorsunuz efendilerim. Bu genç zabitler için dehşetli bir hastalık şeklini almıştır. Geçen gün bir evde, başına topladığı kimselere demiş ki; "bu hareket nihaî bir inkılâp sayılamaz. İttihat ve Terakkî sarayı yıkmakta menfaati olan başka başka düşüncelerde insanların elele verdikleri bir teşkilâttır.

Peki saray devrildiği gün ne olacak, menfaatleri birbirine uymayan adamların doslukları devam edebilir mi? elbette edemez. Bu itibarla milletlerini sevenler bu hareketi en son merhalesine ulaştırmağa hazırlanmalıdırlar. Türkiyede her şey Türkün olmalıdır. Türk, kendi tarlasında ektiği ve kendi fabrikalarında dokuduğunu kullanmalıdır.„ Efendilerim bu şiar ile ortaya atlıdığımız gün, bize kasalarını açan bankaların hepsi bizden yüz çevireceklerdir. Ecnebi sermayesine kapılarını kapayacak bir milletin içinde Masonluğun işi olamaz. Masonluk her şeyde hüriyet ister.. Dinleri ne olursa olsun, dilleri ne olursa olsun bütün insanlar her yerde çalışmağa ve kazanmağa haklıdırlar. Öyle değil mi Talât Bey?.

Bu suale kimse cevap vermedi. Karasu daha keskin cümlelerle devam etti:

— Ecnebi bankalarından gördüğümüz yardımlar elbette karagözlerimiz için olmuş değildir. Elbette bu adamların da menfaatleri olacaktır. Onlara hiç olmazsa Abdülhamit devrinde kazandıkları kadar kazandırmazsak Avrupada dost bulabilir miyiz?

Eğer siz de Mustafa Kemal gibi düşünüyorsanız bir diyeceğim kalmaz. Onun fikrine göre bu şartlarla iktidar mevkiine gelecek bir İttihadı Terakkî Abdülhamide tercih edilemezmiş.. Yoksa siz de bu hareketi bir merhale mi addediyorsunuz?

Musevi daha kim bilir neler söyliyecekti.. Fakat bereket versin Cemal Bey müdahele etti:

— Efendiler.. - Dedi - bizim bu dakikalarımız hayatî mahiyeti haizdir. Bir arkadaş hakkında şüphelerimiz varsa bunu yarın da konuşabiliriz. Asıl mesele Şemsi paşadadır. Evvelâ onu halledelim.. Sonra da Müşür paşayı..

Talât:

— Cemal Bey haklıdır. - Dedi - hem doğrusunu isterseniz ben bir daha Mustafa Kemal hakkında söz söylenilmesine katiyen müsaade etmiyorum. Anladınız mı Karasu Efendi.. Eğer arzum hilâfında bu bahis tekrarlanırsa size temin ediyorum ki yerim burası olmayacak, o zaman yalnız Mustafa Kemal ile dost kalacağım..

Karasu betbet baktı. Fakat cevap vermedi. Bunun üzerine Talât Bey devam ett:

— Şemsi paşa hakkında ortaya atılan fikre ben de iştirâk ederim. Bu suikast cidden bomba ile oynamağa benziyor. Ya vuramazsak herifi.. Aklıma bir şey geldi. Jandarma Kaymakamı Rifat Bey onun damadı değil midir?

— Bravo! - Diye bağırdı Cemal Bey- işte buna diyecek yk. Hey yaşa sen Talât. Ayol hiç de akıl etmemiştik. Evet evet Jandarma kaymakamı Rifat onun damadıdır ve paşa damadını çok sever.

— Ve bu damat ta cemiyetimizin seçme azalarındandır. Binaenaleyh, derhal Manastır şubesine bildirelim. Suikastı beyhude yere beklemesinler.. Sonra da derhal Rifat Beyi tahrik edelim. Nasıl kabul mu?

— Kabul.. Kabul..

— Zannediyorum ki, Rifat Bey bu büyük tehlikeyi sükûnetle atlatabilecektir. Müşür İbrahim paşaya gelince.. Bunun üzerinde müessir olacak bir tek adam vardır...

Dinleyenler aceba bu adam kim diye dikkatle Talât'e baktılar. O Cemal Beye yaklaşarak parmağile dürttü.

— Bu sensin Cemal ..

— Ben mi? Zannetmiyorum. Çünkü beni görmeğe hiç tahammül etmiyor. Belki Mustafa Kemal söylediğin gibidir. Ama gene hayır. Herifin Selâniğe geldiği geceyi hatırlıyorum. Karşılıyanlara kaşlarını çatarak baktı. Derhal Müşürlük dairesine gitti. Herkesi bir defa da orada süzdü. Sonra kamçısını parlak çizmelerine vurarak, "ben şöyleyim ben böyleyim„ diye bübürlendi. Fakat ertesi sabah Mustafa Kemale süt gibi bembeyaz bir Arap atı gönderip iltifat gösterdi.

— Gördün mü? diye humurdandı gene Karasu

— Bunda bir fevkalâdelik yok.. Mustafa Kemal kendisine hürmet ettirmesini bilen bir adamdır. Serezde tahkikata gittiği zaman bir kaç gün içinde paşayı avucu içine almıştır.

Talât hâlâ fikrinde musırdı:

— Evet ama o asabî bir adamdır. Birde bakarsın hiç ümit edilmedik bir zamanda işler altüst oluverir. Fazla olarak sen mahdum beyle de pek sıkı fıkısın.. Sen, bir de yaver Kâzım Nami bu vazifeyi yapacaksınız. İtiraz yok.. Mahdum Beyin kulağını dolduracaksınız. Zaten son suikast her paşa çocuğunu ürkütmüştür. Eğer cemiyetin arzusu haricinde hareketler yapmağa kalkarsa peder paşanın teker meker yuvarlanacağını söylersin.. Hem uzun mukaddemelere lüzum yok. Kısaca dersin ki.. Öbür gün cumadır değil mi?

— Evet.

— Eğer cuma namazını Ayasofya camiinde kılmazsa.. Hem de Ayasofya camiine girince sol tarafta imamın arkasında ikinci safta yer almazsa, cemiyet kendisini düşmanları arasında sayacak ve adını kırmızı listeye yazacak.. Bakalım Müşür paşanın cevabı ne olacak?

(Devamı var)

Fenerbahçe - İstanbulspor, Beşiktaş - Vefa Kumkapı takımları

Biri Taksimde, diğeri Fenerbahçede karşılaşacaklar

Bu cuma futbol mevsiminin en iyi maçlarından ikisini seyredeceğiz. Fenerbahçe İstanbulspor ve Beşiktaş Vefa-kumkapı. Bu oyunlaran birincisi olan Fener oyununun şampiyonluk üzerinde nisbî bir tesiri vardır. İkincisinin de lik üçüncülüğü üzerinde olduğu gibi bina enaleyh bu ikinci maç da bu noktalardan ve kuvvetlerin biribirine yakın olmasından dolayı çok ve dikkatli olacaktır.

Bundan başka mevsimin final maçı olan ve iki hafta sonra oynanacak bulunan Beşiktaş Fenerbahçe için de her iki takımı aynı haftada oynar görmek suretile bir fikir de bulunabileceğiz.

Hiç şüphe yok Beşiktaş olsun Fenerbahçe olsun birbirlerinden epeyce çekiniyorlar. Bu bir hakikattir. Yalnız şurasını da unutmamak lâzımdır ki bu son haftalarda Fenerbahçe ne kadar parlıyorsa Beşiktaş ta o kadar yerinde duruyor. Bu ise ,final maçı için pek hayra alâmet değildir.Şurası muhakkak ki Beşiktaş birinci devredeki vaziyetinden çok şey kaybetmiştir.

Ne ise bu hafta asıl mesele bu değildir. Burada Fenerbahçe - İstanbulspor takımlarının iyi ve fena noktalarını söylemek daha doğru bir harekettir.

Fener takımını ele alınca:

Bugünkü vaziyete göre sarilâciverdin çıkarabileceği en kuvvetli takım geçen cuma günü Vefaya karşı çıkardığı takımdır. Biz bu takımı göz önünde bulundurarak hatlarını teşrih edeceğiz.

Forfet hattı — bu hattın bugün için— taki bir sağ haf bulununcuya kadar — Şaban, Reşat, Zeki, Muzaffer, Niyaziden başka olmasına imkân yoktur. Geçen cuma günkü maçta bazı refiklerimizin yazdıkları gibi sol içeri Reşat biraz aksamıştır. Ancak ihdas ettiği fırsatlar takımı lehine olduğu için, ve orada bugün için daha iyi eleman bulunmadığından dolayı Reşadın mevkiini muhafazaetmesi zarureti vardır. Sonra unutmamak lâzımdır ki uzun bir zamandanberi bu çocuk takımda oynamadı. Antreneman başka iş takım ahengine uymak başka iştir. Bir iki maç sonra Reşadın yerini beleğanmabelağ dolduracağı muhakkaktır.

Hücum hattının diğer oyuncuları lik maçlarının başından beri oynamış ve birbirine alışmış oyuncular olup çok iyidirler. Niyazi son oyuna gelinciye kadar —Boçkay maçlarından iki hafta evvelindeberi — iyi değildi. Fakat son Vefa oyunu, bu çocuğun düzeldiğini ifade etti.

Haf hattı — Maalesef mevcut ile iktifa etmek zaruretinde kaldığımız yegâne hat budur. Mevcut ise şunlardır: Cevat, Fikret, bu çocukları ayrı ayrı mukayese edelim.

Cevat: bu oyuncu yalnız İstanbulda ve Türkiyede değil Balkanlarda bile en kafalı ve en bilgili haftır. Ondaki top kontrolu hasma çıkışlar ve pas vereceği yeri bilmek emsalsizdir.

Bunda biraz itiyadın ve senelerin tesiri yok değil. Cevat aşağı yokarı üç senedir hemen hemen aynı yerin oyuncusudur. Artık onlar Niyazi ile tamamile anlaşmış bir haldedirler. Onların arasındaki rabıtayı ve anlaşmağı kolay kolay herhangi bir oyuncu bozamıyor. Onun için bu yerin biçilmiş kaftanı Cevattır.

Fikret: eğer hatır ve gönüle bakmadan sırf hakikatı söylemek lâzım gelirse bu oyuncu bu sene geçen senelerdeki formundan ve oyun kabiliyetinden çok şey kaybetmiştir. Bunun muhtelif esbabı var. Bervechi peşin biz bu oyuncuyu dama taşına çevirdik. Sol haf oynattık, sol içeri oynattık, sol açık oynattık ve bugün de santrahaf oynatıyoruz. Gayet tabiidirki bu kadar yer değiştiren bir oyuncu anbale olur. Fakat bununla demek istiyoruz ki Fikret te tamamile kabahatsızdır. Hayır kabahatın bir kısmı bizde olduğu gibi en muhim kısmı gene Fikrettedir. Bu çocuk antrenemanlarını ihmal ediyor ve umurlamıyor. Bu hareket kendisi için faydadan ziyade ziyanı mevcuttur. Yokarıda yazdığım kısma da "bir sağ haf bulununcaya kadar,, forvetin değişmeyeceğini yazmıştık. Sağ haf bulunduğu takdirde Cevadı merkez müdafaa ve Fikreti sol açığa veya sol içe geçirmek vardır ki bu da forvet hattının daha fazla randman vermesini temin eder. Çünkü Fikret doğuşta forvet olarak yaratılmıştır. Bugün haf oynıyorsa sır o hız iledir.

Esat: bu oyuncu son oyununda gösterdi ki istikbalde çok iyi bir sol haftır. Bugün için bir parça tecrübesi ve görüş kabiliyeti noksan yalnız bunları kusur diye söylemiyoruz. Oynaya oynaya bunlar da zail olacağına katiyen şüphemiz yok. Esadın bugürkü vaziyeti istikbal için çok ümitvardır.

Rasih: uzun bir müddet buradan uzakta bulunan ve takımında oynamamış olan Rasih, enerji ve bünye itibarile en iyi haftır. Ancak bir parça daha antreneman yapması ve arkadaşlarının oyun tarzlarına uyması için bir parça çalışması zaruridir.

Müdafaa hattı: Bu hatta da üç oyuncu var, Furuzan - Yaçar - Fadıl

Hattın demirbaş vaziyetinde bulunanı Furuzandır. Çünkü bu oyuncu diğer arkadaşlarına nazaran çok eskidir. Bundan yedi sekiz sene evvel Kadri ile beraber aynı yerde bek oynadığı spor ile bir parça uğraşanlar bilirler. Binaenaleyh senelerin verdiği tecrübe ve kabiliyet ile Furuzan kıymetli bir bek olmuştur.

Aşağı yokarı şehrimize gelen bütün ecnebi takımlarında gördüğümüz müdafaa hattı bir atak ve bir de temkinli oyuncudan kuruyorlar. Yani geri veileri bek. Geri bek için İstanbulda mevcut beklerin içinde Furuzandan daha muvafıkını bulmak imkânsızdır. Bu oyuncu bu sistemi biraz da tabiatın icabı tatbik ediyor. Çok seri olmayan bir atlet daima kafasile oynamak zaruretindedir. Bu da öyle yapıyor. Ve geri oynayarak süratle inen forvetin vaziyetini kontrol ettikten sora topa çıkıyor. Bu görüş çok iyi bir haslettir.

Sallapati oynamakdansa bu tarzda oynamak bin kere müreccahtır.

Fadıl ile Yaşara gelince: Bu iki oyuncu birbirlerine yakındırlar. İkisi de atak ve ikisi de düşünerek değil sinirlerile oynıyorlar. Bundan dolayıdır ki daima ikisinin yanyana gelmesi tehlikelidir.Fadl biraz daha temkili oynarsa Furuzan — Fadıl müdafaası Furuzan Yaşar müdafaasından bir derece daha iyi olabilir. Bugünkü vaziyette ikinci şey birinciden biraz daha faik vaziyettedir. Buna da sebep Yaşarın ani çıkışlarından hasim forfetinin biraz çekimesidir. Ancak Yaşar bu çıkışlardan birini tutturamazsa o zoman Fener kalesi için tehlike başlıyor ve bütün iş Furuzanın üstüne kalıyor. Yaşarda eksik ola diğer bir okta da süratttir. Herhagi bir yanlış harekette onu tamir için seri bir halde dönemiyor. Halbuki Fadıl bir derece daha seri bir halde. Binaenaleyh şampiyonanın son haftalarında ve çok sıkı rakipler karşısında bulunmamız dolayısile müdafaada Fadıl - Furuzan hattını, Yaşar — Furuzan hattına tercih etmemiz lâzımdır.

Kaleci: Burada Hüsamettin'den- başkası olmadığı için bir şey yazmak zaittir.

İstanbulspor takımına gelince:

Bu takım umumiyet itibarile genç ve çevik oyunculardan mürekkeptir ve takım halinde oynar. Onun için muvaffakiyet ümitleri fazladır.

Fert itibarile bir kaç kişi sevilmiştir fakat onların arkadaşlarile çok iyi bir tarzda uyuşuyorlar. Bu takımın en zaif noktası merkez müdafileridir. Hasan bu yer için çok fazla ağırdır. Seri bir hücum hattı karşısında derhal ekorte bir şekilde kalıyor. Maamafih futbolde riyazi katiyen yoktur. En iyi kritiği bu maçı gördükten sonra yapabileceğiz.

Beşiktaş — Vefa maçı:

Son devrenin sayılı kuvvetlerinden biri olan Vefa yarın Beşiktaşın karşısında nasıl bir netice alacağını tahmin etmek pek kolay bir şey değildir. Binaenaleyh maçı görmeden yanlış bir faraziye müdafaa etmekdense fikrimizi maçtan sonra söylemeği muvafık buluyoruz.

Bakalım her iki takım nasıl oynayacak?

Muhteşem Özdemir

Bir tashih

Gazetemizin 27 Nisan tarihli nüshasının spor sütunlarında intişar eden "Fenerbahçe hakkında" başlıklı yazıda, Cümhuriyet gazetesi spor muharririnin Fenerbahçe - Süleymaniye maçı hakkındaki yazısı mevzuu bahse dilirken kendisinin Fenerbahçe kulübü aleyhine öteden beri garazkârlık yapmakta olduğu ve son yazısının da buna yeni bir misal teşkil ettiği beyan olunmakta idi. Halbuki Cümhuriyet spor muharriri Ahmet İhsan Bey bu meslekte senelerce dürüstlüğü ve spor işlerine vukufu ile ve spor hâdiselerini hiç bir tesir altında kalmaksızın sadece bitaraf bir gazeteci gözü ile takip, tesbit ve neşretmekle tanınmış bulunduğu için, Tahrir müdürümüzün haberi olmadan, nasılsa gazetemize girmiş olan bu yazıdan en ziyade biz müteessir olmuştuk.

Bu itibarla gazetemize yanlışlıkla giren o yazı için Ahmet İhsan Bey arkadaşımızdan özür diler ve muhtevi olduğu mânadan kendisini tenzih ederiz.

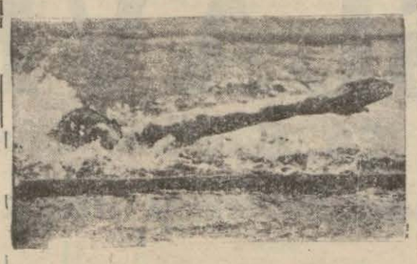

Taris yeni stili ile yüzerken

Faris müthiş surette çalışıyor

Fransa ve sabık dünya 400 metre yüzme şampiyonu Jean Faris bütün kışı hafif antrenemanlar ile geçirmiş, vücudüne iyi bakmış ve kendini ıslah etmiştir. Yegâne gayesi bu sefer dünya rekorunu gene kazanabilmektir. Bilhassa karısı yeni sitilinde nefes alma usulünü değiştirmiştir. Resmimiz bu hareketi gayet vazıh bir halde gösteriyor. Sağının üstüne yatmış bir vaziyette iken yani sağ eli mümkün olduğu kadar ileride iken sol kolunu da havada ufki bir vaziyette tutuyor ve ciğerlerine azami genişliği temin ettikten sonra, kafasile yardığı suyun arasından nefes alıyor. Bu suretle ciğerlerine tamamile hava doluyor ve mukavemet kabiliyeti artmış oluyor.

Avrupa yüzme münekkitlerinin yazdıklarına nazaran bu stetarisi herhalde mühim bir şey meydana getirecektir. Bakalım?.

Ladumegue tekrar koşacak

Avrupa gazetelerinde gördüklerimize nazaran Fransanın ve dünyanın en iyi mukavemet koşucularından Ladumeğue tekrar piste çıkacakmış. Sporu yakından takip eden karilerimizin hatırlarında kalmış olması lâzım gelen bir boykut ile bu dünya rekorunu 1932 Los-Angelos olimpiyatlarından bir iki ay evvel diskalife edilmişti.

Hâdise şöyle olmuştu:

Ladumeğue Fransada çok tutulan popüler bir atlettir. Her yerde ahali, ve sporcular onun kazanmasını can ve gönülden isterler. Uzağa gitmiyelim, İstanbulda bile bu atlete kulaktan ve resimden âşık olan sporcularımız vardır.

Bu Fransız koşucusu tamamile kendi kendine yetişmiş, sıra ile altı dünya rekorunu kırmıştır. Meşhur ve dünyanın en süratli adamı olan Pave Nurmi'nin rekorlarını bu atletten başka kimse kırmamıştır. Ladumeğue'in

Tekrar koşuya başlayan Ladumegue

1000 metre ile 2000 metre arasında tam altı tane rekoru vardır ve hâlâ kırılmamıştır.

1932 olimpiyadında bu atletten çok fazla şey bekleniyordu. Ancak Fransa atletizm federasyonu kendi otoritesi icabı üç renkli formanın en kuvvetli Ası olan bu elemanı bir sene müddetle cezalandırmıştı. Bunun ne dereceye kadar doğru olup olmadığını burada münakaşa edecek değiliz. Fakat ortada bir hâdise varsa o da dünya çok iyi bir atleti bir senelik bir müddet kaybetmiş oldu. Bu kayıp bir senelik olsa da gene razıyız. Ya Ladmegue eski vazivetini bulamazsa! O zaman artık yarı mukavemet koşuları için başka adam yetiştirmekten başka bir çarei hal yoktur. Bu mülâhazanın en vazıh havasını bizzat Ladmegue. Piste üzerinde de verebilecektir. Bakalım ne olacak ak mı, kara mı?..

En küçük beynelmilel sporcu

En küçük şampiyon

Dünyanın en küçük beynelmileline malik olmak şerefi Holandadadır.. Bu şerefi de ona temin eden 13 yaşında genç bir kızcağızdır. Bu sporcuların bünyamini Avrupa kadın yüzme şampiyonasına iştirak etmiş ve serbest yüzme 100 metreyi 1,12 1/5 bitirmeğa muvaffak olmuştur. Bu netice ile şampiyon olamamışsa da Avrupa kadın yüzme şampiyonasında derece almıştır. Düşünüyoruz. On üç yaşında bir kız nasıl olur da bu kadar stile olabiliyor ve bir Avrupa şampiyonasınd aderece alabiliyor. Bu ne zaman yüzmeğe başlamış, ne zaman sivrilmiş te 13 yaşında Avrupa şampiyonasına girebiliyor. Doğrusu hayret ve in şaallah darısı bizimkilerin başına.

—o—

Talât Beye

Mektubu geç aldığımdan dolayı bu hafta affınızı rica ederim. Gelecek hafta hangi maçı isterseniz gene bana yazınız.

M. Roosevelt bir beyanname neşretti

(Başı 1 inci sahifede)

tün dünyaya şamil bir ademi tecavüz misakı akdini teklif etmiş olduğunu bildirmiştir.

Amerikalılar nasıl tefsir ediyor?

VASHİNGTON, 17. A. A. — M. Roosevelt, dünya milletleri rüesasına hitaben bir beyanname neşretmeğe, M. Schacht ile vaki mülâkatlarından sonra mümaileyhin yapmış olduğu beyanatın tevlit eylediği endişe üzerine ve Alman başvekili Hitler'in nutkunu irat etmesinden birkaç saat evvel karar vermiştir. Zira M. Roosevelt'in M. Schacht'in ağzından Alman siyasetine müteallik kolarak duymuş olduğu şeyler, kendisini yeni bir Avrupa felâketine mani olmak için evvelden davranarak müdahelede bulunmak lüzumuna ikna etmiştir.

Hitler, Amerika'nın almış olduğu vaziyeti hesaba katmak mecburiyetinde bulunduğundan M. Roosevelt'in teşebbüsüne karşı ilk aksülamel Berlinden gelecektir.

M. Roosevelt, beyannamesinde muahedelerin yeniden gözden geçirilmesi meselesine telmih etmemiştir. Bunu ayandan M. Borah, söylemiştir.

Mümaileyh, reisicümhuru Avrupadaki kargaşalığın en esaslı sebebi Versailles muahedesi olduğunu kabul ve teslim etmemekle muahaze eylemiştir.

Berlinden gelen telgraflar, Hitler ile muavinlerinin M. Roosevelt'in ileri sürmüş olduğu delilleri kabul edeceği hususunda pek az ümit vermektedir. Fakat beyannamenin en esaslı tarafı, Almanyaya sert bir ihtar teşkil eden kısmıdır ve Vashington'dan bu gayenin elde edilmiş olduğu kanaati vardır.

Amerika efkârı umumiyesi, Japonya'da hasıl olacak aksülameli de Almanya'da hasıl olacak aksülâmel kadar merakla beklemektedir.

M. Roosevelt'in taarruzu silâhlara ve kuvvetli bir milletin müsellah kuvvetlerini başka bir memleketin toprakları na nakletmesine dair olan bütün cümlelerinin Japonya'nın Çin'deki müdahelesine tatbik olunabileceği söylenmektedir.

M. Roosevelt iktidar mevkiine gelelidenberi, Çin-Japon ihtilâfı kendisinin en başlıca meşgalelerinden biri olmuştur. Zira müşarünileyh Çin ile Japonya arasındaki ihtilâfın pek ziyade büyüyebileceği mütaleasındadır ve tek bir mil letin, herhangi bir taarruz hareketinin, bütün dünyanın sulhunu ihlâl eedbilecceğini söylerken Japonyayi kasdetmiş olduğu zannedilmektedir.

M. Rooseveltin telmih etmiş olduğu üçüncü mıntaka, cenubî Amerikadır. Son günlerde cenubî Amerikada cihan harbindenberi ilk defa olarak bir harp ilânı vukubulmuştur.

Amerika reisicümhurunun beyannamesi, cenubî Amerika devletlerine aralarındaki ihtilâflara nihayet vermeleri için yapılmış acil bir davet telâkki edilmektedir.

Almanyaya bir ihtar mı?

VASHİNGTON, 17. A. A. — Havas ajansı muhabirinden :

M. Roosevelt'in silâhları birakma konferansına iştirak etmiş olan milletlere hitap eden beyannamesi, hemen hemen umumî denecek bir şevkle karşılanmış , Hitler hükûmetine isnat edilen projelere karşı doğrudan doğruya verilmiş bir cevap suretinde tefsir edilmekte ve Alman başvekilinin bugün söyliyeceği nutkunda medenî dünyaya meydan okumasına mani olmadığı istihdaf etmekte bulunduğu beyan olunmaktadır.

M. Roosevelt'in silâhlarını muahedenamelerin çizmiş olduğu hududu aşırmak suretile arttırmak vadinde bulunmaktan istinkâf edecek millet hakkındaki telmihi, Almanyaya karşı ağır bir ihtar mahiyetinde vad edilmektedir.

Yoksa Fransaya bir ihtar mı?

BERLİN, 17. A. A. — Siyasî mehafil, M. Roosevelt'in beyannamesi hakkındaki mütalea ve hükümlerinde pek muhterizane davranmaktadırlar.

Bu mehafil, Almanyanın noktai nazarını bugün Reichstag meclisinde tarif ve izah etmenin başvekil M. Hitler e ait olduğunu beyan etmektedirler.

Mamafih M. Roosevelt'in beyannamesinin Amerikanın Avrupa işleri ile daha ziyade doğrudan doğruya alâkadar olmak arzusunu göstermekte bulunduğu ehemmiyetle kaydedilmek istenilmektedir ve bu itibar ile M. Roosevelt ın teşebbüsü Almanyada iyi karşılanmıştır.

Beyannamenin esasını, silâhların tahdidine ait olan Mac Donald plânıalâkadar devletler tarafından kabul edilmesine dair olan tavsiye teşkil etmektedir.

Berlin'de bu plânın, müvecceh fikirleri itibarile , Cenevrede Almanya tarafından takip olunan hattı harekete uygun olduğu temin edilmektedir.

M. Roosevelt'in beyannamesinin bazı noktalarında doğrudan doğruya Fransaya ve bazı noktalarında yine doğrudan doğruya Fransaya hitap etmek istediği ap aşikâr görülmektedir.

Rusyaya da gönderildi

VASHİNGTON, 17. A. A. — M. Roosevelti'n beyannamesini Sovyet - Rusya hükûmetine göndermiş olması, siyasî mehafilin bilhassa nazarı dikkatini celbetmektedir.

Ayandaki demokratların şefi olan M. Robinson, bu hadisenin Sovyet Rusyayi tanımak tasavvurunun mevcut olduğunu göstermemekle beraber M. Roosevelin bu teşebbüsünün böyle bir 'netice verebileceğini beyan etmiştir. Mamafih hükûmet mehafili, Rusyaya yapılan bu tebliğin Rusyayi tanımağa doğru atılmış bir adım teşkil etmemekte olduğu hakkında teminat vermişlerdir.

Sovyet Rusya ile Amerika arasında evvelce de bir takım notalar teati edilmiş olduğu ehemmiyetle kaydolunmaktadır.

Mac Donald'ın şayanı dikkat sözü

LONDRA, 17. A. A. — M. Mac Donald, Amerikadan avdetini tes'it için şerefine verilen ziyafette şöyle demiştir :

Bugün, hemen hemen tarihi bir gündür. Zira Amerika, bugün büyük bir cüretle ve açıkça palamarlarını koparak cesurane ve takdire şayan azimle pupa yelken yeni sulara atılmıştır.

Başvekil, bundan sonra Amerikanın cihan sulhuna ait hususlardan hiçbirine karşı lâkayit kalmayacağının bizzat kendi beyanatından anlaşılmakta olduğunu ilâve etmiştir.

Müsellah müdahale yok

VASHINGTON, 17. A. A. — Beyaz Saray'da kat'i surette beyan edildiğine göre Roosevelt ademi tecavüz misaki kabul edildiği takdirde Amerikanın bahriye piyade kuvvetleri bundan böyle Nicaragua, Haiti, Panama, Honduras'da kullanılmıyacaktır.

Filvaki reisicümhurun beyannamesi, bir memleketin kuvvetlerinin diğer memleketin hudutlarını aşması lâzım egldiğini beyan etmektedir.

Çindeki Amerikan askerlerinin hukuki vaziyetinin başka mahiyette bulunduğu, ünki bu kuvvetlerin Çinde beynelmilel muahe'deler mücibince oturmakta olduğu ve geri ekilmelerinin bütün alâkaçdar devletlerin müştereken verecekleri karara bağlı bulunduğu ehemmiyetle kaydedilmiştir.

Bir mebus doktorlarımızı Mecliste ittiham etti

(Başı 1 inci sahifede)

kapağı şişmiş ve kan içinde kalmıştı. Doktora gönderdik, gözüne tentürdiyot sürdü ve geri gönderdi. İçimizde bu kadar doktorlar var, göz kapağının içindeki kan için tentirdiyot sürülür mü arkadaşlar? Bu İstanbulda bir doktor tarafından yapılmıştır.

Ali Saip Bey (Urfa), cevap vererek dedi ki:

— Gönül isterdi ki memleketin vücutlarile, ilimlerile iftihar ettiği doktorlardan bu kürsüden takdirle bahsedilsin. Bundan on beş yirmi sene evvel milletimizin hayatı, sıhhati yabancı doktorların elinde idi.. Bugün ise hariçten memleketimize tedavi için gelenler var. İftihar edelim.

Saip Bey bundan sonra, tıbbiyelinin milli tarihimizdeki civanmert, vatanperver tipini ve mevkiini canlandırarak iuâve etti:

Bu büyük sanat erbabını ufak tefek yersiz ittihamlarla dilgir etmiyelim.

Mazhar Müfit Bey Saip Beyin beyanatına iştirak etti. Hariçte nam vermiş mütehassıs doktorlarımızdan takdirle bahsetti.

Reşit Bey (Antep) Rasim Beyin beyanatını mantıka muhalif bulduğunu söyledi.

Sıhhiye Vekilinin cevapları

ANKARA, 17 (Telefonla) — Mecliste Sıhhiye Vekâleti bütçesi müzakeresinde Sıhhiye Vekili Dr. Refik Şevket B. bulaşık ve salgın hastalıklara karşı alınan tedbir trahom mücadelesi için açılan hastahaneleri saydıktan sonra 1,109,655 kişinin ayakta 1564 kişinin da yatırılarak tedavi edildiklerini söylemiştir. Vekil B. vereme karşı mücadelenin arttırıldığını söyledikten sonra doktor ve ilâç ücretlerinin yüksekliği üzerinde vaki mütaleaya da cevap vermiş, Vekâletin Millet Meclisinin tasdikına arzedilen hususî hastahanelere ait kanun lâyihasının bu yerlerdeki ücret meselesini kökünden hallettiğini, hususî surette doktorluk yapanların ücretleri meselesine gelince fazla ücret almış olanlar varsa Vekâlet ve mıntaka etibbaları haberdar edildiği takdirde alınan fazla paranın istirdat edileceğini bildirmiştir .

Maarif vekilinin beyanatı

ANKARA, 17 (Telefonla) — Mecliste Maarif bütçesinin müzakeresi esnasında söz alan Maarif vekili Dr. Reşit Galip Bey hatiplerin şahsı hakkında teveccühkâr ve iltifatkâr sözlerine teşekkür ettikten sonra suallere cevap vermiştir.

Vekil Bey ilk önce Refik Şevket Beye cevap vererek Darülfünun ıslahatının cezrî ve esaslı surette yapılmasına karar verildiğini söylemiş ve ıslahat kanununun mecliste müzakeresi esnasında izahat vereceğini bildirmiştir.

Evrak hazinesi ve eski eserler hakkındaki suale de vekil bey cevap vermiş, ,bu hususta bir kanun lâyihası hazırlandığını , bu sene âsarı atikanın muhafazası için 50 bin lira fazla tahsisat konduğunu, evrak hazineleri üzerinde de çalışıldığını, ilkmektepleri beş yıldan altı yıla çıkarılmasının bu sene maddeten imkânsız olduğunu söylemiştir.

Vekil Bey mecburî ilk tahsil, mekteplerde lisan dersleri ve sair maarif işleri hakkında izahat vermiştir.

Türk heyeti sıhhiyesi tam altı seneden beri hariçten tek bir muavenet görmeksizin tekmil mücadelelerini bütün dünyanın anladığı sistem bir usul dairesinde yapmış ve muvaffak olmuştur Bunu yapan Türk tabibidir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Acaba Beyfendi, doktorların fevkalbeşer olduklarınımı tasavvur ediyorlar? Onlar da insandırlar, hususî hayatlarında arzu ettikleri gibi kanuna nizama şeref lerine ve haysiyetlerine muvafık olan her şekilde otururlar, yerler ve içerler. Bunun niçin kendilerine çok görüyorsunuz? Beyfendi vazifede tekâsülden bahsettiler. Devlet hizmetinde tekâsül gösterenlerin kanunda yeri vardır. Ona göre muamelesi yapılır. Eğer böyle bir bildikleri varsa yine burada lûtfen haber versinler, vekâlet bunlar hakkında lâzımgelen takibatın yapılmasiyle vazifedardır. Haklarında lâzımgelen takibatı yapar.

" Ben gördüklerimi söylüyorum" dediler. Bu gördüklerinin hakikata muvafık olmadığını da ben söylüyorum. Bu da filiyatla sabittir. Memlekette mevcut olan ve B. M. Meclisinden geçen tip kanunlarının bir maddesini bile Beyfendinin okumadıklarını anlıyorum. Eğer okusalardı mesleğe karşı bu kadar hakaret yapmazlardı.

" Kedileri daha bugünkü hastalığı bilmiyorlar " dediler. Acaba bugünkü hastalık nedir? Beyfendi kelimelerini iyi intihap edememişlerdir. Eğer mücadele şekli demek istiyorlar sa onun için vekâletin emrazı sariye teşkilâtı vardır. Nerede büyük bir hastalık çıkarsa oraya giderler , mücadele ederler. Belediye doktorunun vazifesi bunnu bulunduğu yerdeki halkın hayatiyle uğraşmaktır. Daha doğrusu hasta olanlardan ziyade hasta olmıyanları hasta etmemel için çalışmıştır.

" Bir doktor şırınga yapıyor. Üç saat sonra hasta ölüyor" dediler. Böyle bir mesele varsa mahkemeye müracaat ederler. Eğer böyle birşey varsa isim söylesinler.

Kendileri evvelâ bu kürsüden istedikleri gibi söylediler. Sonra ricat ediyorlar, ne oldu? bu kürsüden bütün mesleklerden gayri tip mesleğine karşı gayri muhik hücum yaptınız. Arkasından ben hepsine söylemiyorum diye ricat ettiniz. Hangisini söylemek istiyorsanız onu söyleyiniz.

Gümrük ve İnhisarlar

ANKARA, 17 (Telefonla) — Gümrük ve İnhisarlar bütçesinin müzakeresinde Rana Bey ecnebi mütehassıslar hakkındaki suale cevap verdikten sonra vekâlet bütçesi 4.881.853 lira olarak kabul edilmiştir.

3 üncü kolordu ilânları

K. O. Merbut kıt'aları ihtiyacı için 145.000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 24 Mayıs 933 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (137) (1988) 2511

* * *

1. F. ihtiyacı için 130.000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 24 Mayıs 933 çarşamba günü saat 11,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak icin o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. komisyonuna gelmeleri. (138) (1989) 2512

* * *

Tire SA. AL. KOM. dan:

Tiredeki kıt'atin ihtiyacı icin 36819 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 22 Mayıs 933 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzre her gün Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna ve münakasaya iştirak için Tirede SA. AL. KOM. nuna teminatlarile birlikte müracaatları. (3049) (1990) 2513

* * *

Çatalca müstahkem mevki kıtaları ihtiyacı için 40,000 kilo sığır eti kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 29 - Mayıs - 933 Pazartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel teminatlarile Fındıklıda 3. K. O. Sa. Al. Komisyonuna gelmeleri. (145) (2057) 2642

* * *

Çatalca Mst. Mv. için 70 ton. Lavemarin kömürü pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 20 Mayıs 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek. üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (166) (2229) 2885

* * *

K. O. hayvan hastanesi için pazarlıkla 17500 : 18000 kilo yulaf satın alınacaktır. İhalesi 20 Mayıs 933 cumartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin nümune ve şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (167) (2230) 2886

* * *

K. O. Merkez kıt'at ve müessesatı ihtiyacı için pazarlıkla 2800 : 3000 adet Osram veya Filips markalı lâmba satın alınacaktır. İhalesi 20-5-933 cumartesi günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. komisyonuna gelmeleri. (168) (2255)

* * *

K. O. seferi muhabere deposu tamir ettirilecektir. İhalesi 20-5-933 cumartesi günü saat 15,30 dadır. Taliplerin şartname ve keşifnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak için o gün ve vaktinden evvel komisyonumuza müracaatları. (169) (2256)

* * *

39. A. Satınalma Ko. dan:

Tiredeki kıt'atın ihtiyacı olan 107604 kilo un kapalı zarfla münakaşaya konmuştur. İhalesi 8 Haziran 933 perşembe günü saat 14 tedir. Münakasa şartnamesi İstanbul 3. K. O. ve İzmirde Mst. Mv. SA. AL. Komisyonlarında mevcuttur. Taliplerin günün de teminat ve teklif mektuplarile Tire'de SA. AL. Komisyonuna müracaatları. (3063) (2257)

Yerli Mal

"GİSLAVED"

Dünyanın En Sağlam Lâstikleri

Golf - Tenis - Sport Mektep lâstik ayakkabıları

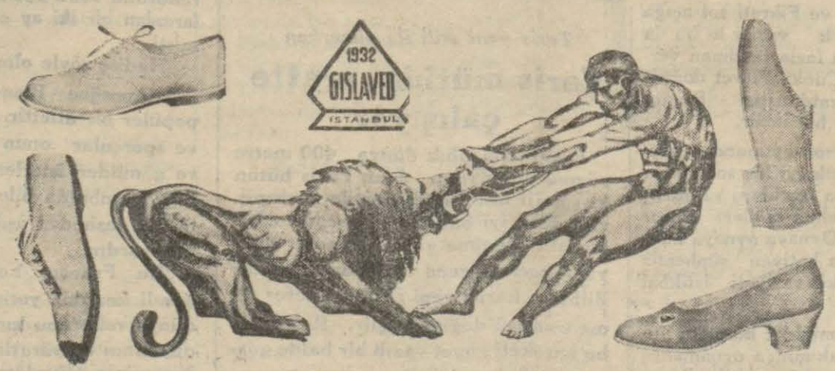

İsveç malzemesinin tamamen ayni malzeme ile Türk işçi kızları tarafından yapılmaktadır. Cinsi ve sağlamlığı itibarile İsveç mamulâtından farksızdır.

Satış mahalleri

Aşir Efendi caddesinde No. 59 Gislaved satış deposu ve Mahmutpaşa caddesinde Dilber Zade kardeşler müessesatı tuhaf ye T. A. Ş.

(3273)

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden:

Marka	Sandık No.	Kalite No.	Kalınlık No.	Muhteviyatı	Kap adet	Bulunduğu yer
K. M. N.	5335/36	36238	13-14	Halis ipek	2 Sandık	Galata 3 No. lu Anbar
K. N.	5341/42	36441		Beyaz pamuk ipliği	2 Balye	„ 1 No.lu Anbar
K. N.	5343	36371	8	Kıl ipliği	1 Balye	„ 1 No.lu Anbar
K. M. N.	5385/87	18720	2/50	Amerikan pamuk ipliği	3 Balye	
K. M. N.	5331/34	36331	48/50	Ham halis ipek ipliği.	4 Balye	„ 3 No.lu rıhtım antrepo
K. M. N.	5322/25	36331	50/48	Ham halis ipek ipliği.	4 Balye	„ 1 No. lu „ „
K. M. N.	5379/82	18720	2/50	Amerikan pamuk ipliği.	4 Balye	Eminönü 1 No. lu „
K. M. N.	5383/84	18720	26	Amerikan pamuk ipliği.	2 Balye	Eminönü 1 No. lu „
K. N.	5330	36356	2/16	Yün ipliği	1 Balye	İstanbul Gümrüğü 2 No. lu anbar.
K. M. N.	5316		280	Merselize	1 Sandık	İstanbul Baker hanı
A. C. F. A.	63377	İ. A.	300	Sun'i ipek	14 Sandık	„ „ „ „

Yukarıda cinsi ve muhteviyatı ve bulunduğu yerler yazılı olup mahkemece satılması mukarrer bulunan emvalin açık arttırmalarının yapılması hususunda İstanbul cihetinde bulunanlar için 24 Mayıs 1933 çarşamba günü ve Galata cihetinde bulunanlar için 29 Mayıs 1933 pazartesi günü ve yeni postahane arkasında kâin Baker hanının alt katında mevcut bulunan emval için de 31 Haziran 1933 çarşamba günleri tayin kılınmıştır. Almak istiyenlerin mezkûr günlerde saat 10 da emvali mezkûrenin bulundukları antrepo ve anbarlarda hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur. (3473)

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

İhtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60)ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 2361

OPERATÖR

Dr. Şinasi Hakkı

Hastalarını Pazar ve Perşembe günleri saat 14 ten 18 e kadar Kadıköy'ünde Moda caddesinde 208 numerolu muayenehanesinde kabul eder.

(2541) 2379

MECCANEN

İncili Şerif

kitabını göndermek için adresimize yazınız:

Maison de la Bible Dpt. T. 2.

GENEVE (SUISSE)

2894 [3332]

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Şartnamesine ve (13592) numaralı kararname ahkâmına tevfikan takasla ve pazarlıkla yaprak halinde ve kabiyle beraber cem'an (31) parçadan ibaret olmak ve parçaların her birinden yirmi bin adet bastırılmak üzere şişe resimlerini havi katalok yaptırılacaktır.

Pazarlığa iştirak etmek üzere (% 7,5) teminatlarını hamilen 20-5-933 cumartesi saat 14 te Galatada alım, satım komisyonuna müracaatları. (M) (1954)

İstanbul 6 ıncı icra memurluğundan: Üsküdar Çamlıca Namazgâhda Bağlar içinde Mehmet Pehlivan efendinin hanesinde Hakkı Beye borcundan dolayi mahcuz olan Kömür Komisyoncusu İsmail efendiye ait ev eşyasının bu kerre 21-5-933 tarihine müsadif pazar günü saat 10 dan 15 e kadar açık artırma suretile satışına karar verilmiş olduğundan talip olanların 931-8171 D, No. ile mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (3427)

ZAYİ — 927 tarihinde tıp Fakültesi Diş tababeti şubesinden aldığım hüviyet varakasını zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır. Diş fakültesi son sınıf talebelerinden 378 No. lu Bedros İskon. (3448)

İLÂN

1933 Mayısının 15 inci Pazartesi gününden itibaren yeni bir iş'ara kadar, zirde muharrer Bankalar gişelerinin saat 9,30 dan 15,30 a kadar umuma küşade olduğu ilân olunur :

American Express Cy, Banca Commerciale Italiana, Banco di Roma, Chrissoveloni Bankası, Deutsche Bank und Disconto Gesellschaft, Deutsche Orientbank, Emlâk ve Eytam Bankası, Felemenk Bahrisefit Bankası, Osmanlı Bankası, Selânik Bankası, S. S. C. İ. Ticareti Hariciye Bankası, Şarkı Karip Ticaret Bankası, Türkiye İş Bankası, Türkiye Ziraat Bankası. 2839

İstanbul Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Komisyonumuza merbut Muallim mektepleri, Lise ve orta mekteplerle mülhak pansiyonlarının 1-6-933 tarihinden 1-6-934 tarihine kadar bir senelik erzak, sebze ve mahrukat ve sair ihtiyaçları kapalı zarf usuli le münakasaya ve ekmek kırıntılarile yemek artıkları da mevkii müzayedeye konulmuştur.

Fiatlar mutedil görüldüğü takdirde bunlardan "Sebze, et, ekmek, süt, yoğurt, sabun, odun, mangal kömürü ile hayvan yemleri 31-5-933" ve "Sade yağı, zeytin yağı, zeytin tanesi, un, irmik, makarna, kuskus, şehriye 7-6-933" ve "Şeker, kasar peyniri, beyaz peynir, yumurta, salça, patates, sovan 14-6-933" ve "Pirinç, nohut, mercimek, börülce, bezelye, kuru fasulya, kuru meyva, 21-6-933" ve "Kok ve maden kömürleri Vakum, mazot yağı, gaz, benzin, ekmek kırıntıları, yemek artıkları 28-6-933 tarihlerine müsadif çarşamba günleri saat 15 te ihale edilecektir. Şartnamesini görmek istiyenlerin İstanbul Erkek lisesindeki kaleme ve münakasaya iştirak edeceklerin de teminatı muvakkate makbuzlarile birlikte tayin olunan günlerde Cağaloğlunda Maarif daresindeki komisyonumuza müracaatları. (2030) 2612

Bugün

Kurukahveci Hanı Altında

Kurukahveci Osman Efendi oğlu

A. İ H S A N

KURUKAHVECİ

Mağazasını Açtı

2923 (3377)

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebi şirketlerinden SOSYETE JENERAL DÖ MIN E METALÜRJİ (Societe Generale de Mines et Metallurgie) şirketi bu kere müracaatla Türkiye umumi vekiliginc şirket namına yapacağı işlerden doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden edilen ve üçüncü şahıs sıfatlari ile hazır bulunmak üzere M. Gustave Laudet'i tayin eylediğini bildirmiş ve lâzım gelen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlere muvaffık görülmüş olmakla ilân olunur. (3451)

TİCARET İŞLERİ UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN :

30 İkinci Teşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre tescil edilmiş olan ecnebi şirketlerinden Soçyeta Tekniko İndustriyale Perloryente - Societa Tekniko İndustriyale per L'Oriente Şirketinin Türkiye umumî vekili haiz olduğu selâhiyete binaen bu kere müracaatla kendisinin gaybubiyeti halinde yerine şirket namına yapacağı işlerde doğacak davalarda bütün mahkemelerde dava eden, edilen ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre metr Alberto Vuçino Efendiyi vekil tayin eyledigini bildirmiş ve lâzımeglen vesikayı vermiştir. Keyfiyet kanunî hükümlerine uygun görülmüş olmakla ilân olunur. (3434)

Nafıa Vekâletinden:

Fevzipaşa - Diyarıbekir hattının Km. (385,000 - 407,000) arası inşaat ve ameliyatı (24 üncü kısım) kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 4-6-933 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te Nafia Vekâleti Müsteşarlık makamında icra edilecektir. Münakasaya dahil olabilmek için taliplerin Devlet Demiryolları idaresinde yalnız bir mukaveleile en aşağı Sekiz yüz bin liralık bir iş almış olması ve bu işi hiç bir itiraz ve şikâyete meydan vermemiş olarak hüsnü suretle ikmal etmiş bulunmaları meşrut olup taliplerin bu şeraiti haiz bulunduklarını mübeyyin olmak üzere Demiryollar İnşaat dairesinden almağa mecbur oldukları vesika ile (102000) lir alık teminatı muvakkate ve carî seneye ait Ticaret Odası vesikasile birlikte ayni gün ve saatte münakasada bulunmaları lâzımdır.

Talipler bu husustaki şartnameleri Ankarada Nafıa Vekâleti Levazım dairesinden ellişer lira mukabilinde tedarik edebilirler. (2170) 2844

Ergani Bakırı

TÜRK ANONİM ŞİRKETİNDEN :

Ergani madenin'de imalâthane sahasında inşa olunacak 9×15,5 metre eb'adında bir müdir ikametgâhı, ayni çatı altında cem'an 9×22 metre eb'adında iki memurin ikametgâhı, 40×12 metre eb'adında bir ambar, 30×10 metre eb'adında bir ambar, 10×10 metre eb'adında bir lokomotif hangarı, 15×10 metre eb'adında bir taş deposu, 29×11 metre eb'adında bir kantin inşası ile oluklu şaçtan mamul iki ambara ait temel inşaatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

İhale 10 Haziran 1933 tarihine müsadif cumartesi günü Şirketin İstanbul'da Bahçekapısında, Taşhanda kâin Merkezi İdaresinde yapılacaktır.

Talipler ,evvelce bu gibi işleri başarmış olduklarına dair muteber evrak ibraz ederek mukavelename, şartname ve plân nüshaları ile fiat cetvellerini, müracaatları tarihinden üç gün sonra, Şirketin Merkezi İdaresinden veya Ergani'deki İşletme Idaresinden 25,— (yirmi beş) lira mukabilinde alabilirler.

Münakasaya girmek isteyenler teklif mektuplarını muhtevi kapalı zarfı, mukavele ve şartname ahkâmının kabulünü mütezammin imzalı bir varaka ve millî bankaların biri tarafından verilmiş altı bin liralık bir teminat mektubu ile birlikte diğer bir zarfa koyarak nihayet ihale günü saat onbeşe kadar Şirket Müdiriyeti Umumiyesine makbuz mukabilinde tevdi edeceklerdir.

Teklif mektuplarının tetkikinden sonra Şirket bu işi münasip gördüğü talibe ihale etmekte veya ihaleyi tehir eylemekte muhtar olacaktır.

Bu hususta başka malûmat almak istiyenler Şirketin Merkezi İdaresine veya Ergani'deki İşletme İdaresine müracaat etmelidir. (3416)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Konya Askerî orta mektebi için maa motör et çekme makinesi 20-5-933 cumartesi günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (644) (2251)

* * *

Merkez Kumandanlığına merbut İstanbul cihetindeki müessesat için on iki bin dört yüz yirmi çeki odun 19-6-933 pazartesi günü saat 14,30 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri. (643) (2252)

* * *

Harbiye ve merbutu mektepler ihtiyacı için dokuz kolem taze sebze 7-6-933 çarşamba günü saat 14,30 da alenî münakasası yapılacaktır. Şartnamesini görmek için isteklilerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (645) (2250)

* * *

İdareleri Merkez Kumandanlığına merbut Anadolu cihetindeki müessesat için 8260 çeki odun 19-6-933 pazartesi günü saat 16 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını vaktinden evvel komisyon riyasetine vermeleri. (642) (2253)

* * *

Harbiye ve merbutu bulunan mektepler ihtiyacı için yirmi bin kilo koyun eti ve on bin kilo sığır eti 18 Haziran 933 pazar günü saat 14,30 da kapalı zarfla satın alınacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek için her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinden evvel teklif mektuplarını komisyon riyasetine vermeleri, (641) (2254)

İstanbul asliye mahkemesi birinci hukuk dairesinden :

Nafia Vekâleti tarafından Fatihte çarşamba caddesi 167 No. lu hanede mukim sabık fen memuru Ahmet Hidai B. aleyhine mecburi vazifesini yapmadığından dolayi okuma masrafı olarak bin onbir liranın tahsili hakkında ikame olunan davadan dolayi berayi tebliğ irsal kılınan dava arzuhalinin muhatabı Ahmet Hidai Beyin ikametgâhı hazırının meçhuliyeti hasebile bilâ tebliğ iade edilmesine mebni H. U. M. K. nun 141 inci maddesine tevfikan bir ay müddetle ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan mümaileyh mezkûr müddet zarfında davaya karşı bir cevap vermediği takdirde hakkında muamelei gıyabiye ifa edileceği ilânen tebliğ olunur. (3447)

MÜZAYEDE İLE SATIŞ

Büyük fırsat

Mayısın 19 uncu cuma günü sabah saat 10 da Beyoğlunda Nişantaşta Teşvikiye caddesinde Polis karakolu karşısında İhlamur caddesinde 12 numaralı sabık Sadrazam Hakkı Paşanın konağında mevcut zarif ve müzeyyen eşyalar müzayede suretile satılacaktır. İpek kumaşlı model pomye salon takımları, Lui XV ve Korbey formalı 18 parçadan mürekkep lâke salon takımı 15 parçadan mürekkep şenfüme çok şik modern yemek oda takımı Fransız mamulâtından markitri yatak oda takımı satona mahsus markitri masalar, nefis lâke yarak oda takımı, fildişi tavla hasır örme mükemmel salon takımı, bul, bayular, biblolar, Çin ve Portügez duvar tabakları, Sevr ve Japon vazoları, sofra takımları bronz avizeler, Şam vazoları, kadife ve ipekli perdeler, Bahçe için kanape ve balansuvarlar, kristal eşyalar, maden takımlar, yeni halde mu şambalar, banyo takımı, divar aynalı dolaplar, portmanto vesair lüzumlu eşyalar. Gayet nefis Horasan Buhara, Hamadan, Eris halılar ve seccadeler. Sahibinin Sesi nefis gramofon plâklarile. Peşin sürenlerden 100 de 25 teminat alınır. (3405)

ZAYİ — 3294 sicil numaralı arabacılık ehliyetnamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Mahmut. (3446)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Satılık Mutena Arsalar

Esas	Mevkii ve Nevi	Teminat Lira
103	Büyükada Nizam caddesi atik 25 cedit 7 ve Ada ve Parsel No. lı 1076 metro arsa	60
542	Üsküdarda Kısıklıda Alemdağı caddesinde atik 6 cedit 4 No. lı 224 metro arsa	30
218	Beşiktaşta Sinan Paşa mahallesinde taş iskelesi sokağında 27-29-31 No. lı arsa	125
522	Heybeliadada İstrado Volisi	125

Balâda muharrer 103 ve 542 esas No. lı arsalar peşin bedelle ve 218 ve 522 esas No. lı emlâk 8 taksitle bilmüzayede satılacağından taliplerin ihaleye müsadif 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat on altıda şubemize müracaatları. (2164) 2797

Satılık Kârgir Depo

Hocapaşada Hobyar mahallesinde Aşır ef. Kütüphanesi sokağında yeni postahane arkasında 30 metro 42 parsel No. lı müşterek methali müştemil atik 30 ve cedit 11-13 kapı ve 41 parsel No. lı 261 metro murabbaı arsa üzerinde mebni kârgir depo şeraiti âtiye dairesinde müzayedeye vazedilmiştir :

1 — Müzayede " Kapalı zarf " usuliledir.

2 — İhale 29 Mayıs 933 pazartesi günü saat on dörtte Ankara'da İdare Meclisimiz huzurunda icra edilecektir.

3 — Talipler teklif edecekleri bedelin yüzde yedisi nisbetinde depozito akçesi makbuzunu veya teminat mektubunu leffedecekleri teklifnamelerini muhtevi kapalı zarflarını ihale meclisine o gün yetişmek üzere taahhütlü olarak posta ile ve yahut Şubemiz delâletile göndereceklerdir.

4 — İhale birdir ve kat'idir. Teklif olunan bedel haddi lâyık görüldüğü takdirde talibine ihale edilir.

5 — Uhdesine ihale olunan zat ihale bedelini defaten ve peşinen tesviyeye mecburdur.

Bu bapta daha fazla tafsilât almak istiyenlerin Şubemize müracaatları. (2163) 2772

İstanbul Belediyesi ilânları

Fatih Belediye Şubesi Müdiriyetinden : Davutpaşa mahallesinde Davutpaşa caddesinde 107 numaralı belediye mali dükkân enkazı bilmüzayede satılacağında n talip olanların yüzde yedi buçuk pey akçesini yatırmak üzere her gün daireye müzayedeye iştirak etmek için de 7-6-933 tarihinde daire encümenine müracaatları ilân olunur. (2262)

İstanbul Belediyesinden : İcra edilmekte olan kanalizasyon ameliyatı dolayisile 19 Mayıs 933 tarihinden itibaren Aksarayda Sülüklü caddesinin bilcümle vesaiti nakliye ye kapalı bulunacağı ilân olunur. (2263)

Fatih Belediyesi Müdiriyetinden : Yedikule - Kazlıçeşme ve civarı sokaklarının tanzim kılınan istikamet haritası için ebniye kanununun on ikinci maddesi mucibince Demirhane caddesinde 94:96 numaralı kahvehane sahibine tebliğat yapılmak üzere ikametgâhı aranmış ise de bulunamamıştır. Daireye müracaatla haritayı görmesi ve bapta bir itirazı var sa beyan eylemesi için tebliğat makamına kaim olmak üzere ilânı keyfiyet olunur. (2261)

Cennetten bir nümune

Küçük Çamlıcada

Güzel Orman Çiftliği

19 mayıs cuma günü açılıyor.

Harikulâde manzaraya malik tabiî güzelliklerile tarihî kıymeti haiz şatonun müzeyyen ve muhteşem altın yaldızlı salonlarile zarif orman ve çamlıklarile tabiatın nadir yarattığı bu mevki İstanbulumuzun en güzel ve ucuz mesiresidir. Resmi küşada zengin program hazırlanmıştır. 2922

Kadıköy iskelesinden her vapurun otobüsü vardır. (3366)

Edirne Defterdarlığından:

Edirne civarında ve hududu millî dahilindeki Meriç, Arda, Tunca nehirlerile göl Baba, Karakasım, Elcili, Doyran göllerinin balık rusumu 1933 malî senesi iptidasından itibaren Mayıs 1936 gayesine kadar üç seneliğine ihale olunmak üzere 1 Mayıs 933 tarihinden itibaren 20 gün müddetle müzayedeye vazedilmiş talip zuhurunda verilen pey haddi lâyık görüldüğü takdirde 1933 senesi Mayısın 20 inci cumartesi günü saat 14 te komisyonu mahsusunca ihalesi icra kılınacaktır.

Şeraiti müzayedeyi anlamak istiyenlerin Edirne defterdarlık varidat idaresine müracaat eylemeleri ilân olunur. (2147)

Beşiktaş Malmüdürlüğünden:

Balmumcu arâzisinde mevcut Tarlalar icara raptedileceğinden 20 gün müddetle müzayedeye vazedilmiştir yevmi ihale olan 21-5-933 tarihine müsadif pazar günü Kazada müteşekkil Komisyona müracaatları. (2086) 2672

Ziraat Vekâletinden:

İstanbulda Distofajin Darülistihzarında yapılan ve hayvanların kelebek hastalığında kullanılan ve kutusu yetmiş beş kuruşa satılmakta olan Distofajin ilâcının fiatı Haziran 933 iptidasından itibaren altmış kuruşa indirilmiştir. (2176) 2808

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

15 Mayıs 933 tarihinden itibaren ve yeni bir iş'ara değin Haydarpaşa ile Adapazarı arasında haftada üç gün aşağıda yazılı katarlar tecrübe mahiyetinde muntazaman işliyecektir.

74/174 No. lı muhtelit katar Haydarpaşa - Adapazarı arasında Pazar, pazartesi, perşembe günleri :

Haydarpaşa	Kalkış	12.45
Pendik	Varış	13.38
	Kalkış	13.48
Tuzla	Varış	14.10
	Kalkış	14.12
Gebze	Varış	14.46
	Kalkış	14.50
Diliskelesi	Varış	15.10
	Kalkış	15.13
Tavşancıl	Varış	15.22
	Kalkış	15.26
Hereke	Varış	15.36
	Kalkış	15.48
Yarımca	Varış	16.08
	Kalkış	16.17
Derince	Varış	16.41
	Kalkış	16.46
İzmit	Varış	17.00
	Kalkış	17.30
B. Derbent	Varış	18.05
	Kalkış	18.10
Sapanca	Varış	18.37
	Kalkış	18.51
Arifiye	Varış	19.06
	Kalkış	19.15
Adapazarı	Varış	19.35

75/175 No. lı muhtelit Adapazarı ile Haydarpaşa arasında Pazartesi, Salı, Cuma günleri :

Adapazarı	Kalkış	8.15
Arifiye	Varış	8.35
	Kalkış	8.44
Sapanca	Varış	8.59
	Kalkış	9.07
B. Derbent	Varış	9.32
	Kalkış	9.35
İzmit	Varış	10.05
	Kalkış	10.28
Derince	Varış	10.42
	Kalkış	10.46
Yarımca	Varış	11.10
	Kalkış	11.17
Hereke	Varış	11.37
	Kalkış	11.48
Tavşancıl	Varış	11.58
	Kalkış	12.06
Diliskelesi	Varış	12.15
	Kalkış	12.30
Gebze	Varış	13.02
	Kalkış	13.07
Tuzla	Varış	13.24
	Kalkış	13.26
Pendik	Varış	13.46
	Kalkış	13.54
Haydarpaşa	Varış	14.46

Bu katarlara muhtelit katarlara mahsus tarife üzerinden bilet satılacaktır. (2173) 2806

Dr. ARA NİŞANYAN

Beyoğlu Tokatlıyan oteli yanında mektep sokak 35 No. lı muayenehanesinde hastalarını sabahtan akşama kadar kabul ve tedavi eder. Telefon 40843 (2995) 2656

Marmara Üssübahrî Kumandanlığı Satınalma Komisyonundan:

Nevi	Miktarı Kilo	Münakasa tarihi	Saat	Sureti ihale
Et	50,000	29-Mayıs-933	10	Kapalı zarf
Ekmek	240,000	29-Mayıs-933	15	" "
Yaş sebze	57,000	30-Mayıs-933	10	Alenî münakas.
Yoğurt	3,750	30-Mayıs-933	15	" "
Süt	10,000	30-Mayıs-933	15	" "

Deniz efradı ihtiyacatı için yukarıda nevi ve miktarları yazılı beş kalem erzakın münakasaları hizalarında yazılı tarihlerde İzmitte kumandanlık Satınalma komisyonunca icra edilecektir. Şartname sureti musaddaka ları İzmitte Marmara Üssübahrî K. ve İstanbulda Deniz satın alma komisyonundan alınabilir. Taliplerin % 7,5 nisbetinden teminatı muvakkateleri ile komisyona müracaatları ilân olunur. (2065) 2645

Baharın bütün güzelliklerini kucağında toplayan

Zümrüt YALOVA Kaplıcaları

Hayat ve neş'e saçan kaynaklarını özliyenlerine açtı. [2197] 2820

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

4000 Ton Rekompoze kömürü : Kapalı zarf : 20 Mayıs 933 cumartesi saat 14 te.

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için 4000 ton Rekompoze kömürü kapalı zarf usulile mübayaa edileceğinden şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve itaya talip olanların da hizasında muharrer gün ve saatte Kasımpaşada Deniz levazım satınalma komisyonuna müracaatları. (1837) 2411

SADIKZADE Biraderler Vapurları

KARADENİZ POSTASI

Dumlu Pınar

vapuru

18 mayıs Perşembe

günü akşam saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

SAKARYA vapuru her hafta Cumartesi günleri İzmire sefer yapacaktır.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığa müracaat. Telefon : 22134. (3354)

2897

NAİM VAPUR İDARESİ İZMİR SÜR'AT POSTASI

A D A N A

vapuru her hafta

P E R Ş E M B E

günleri Galata rıhtımından saat tam 14 hareketle doğru

İ Z M İ R'e

ve pazar günleri İzmir'den saat 14,30 da hareketle İstanbul'a avdet eder. Tafsilât için Galata, Gümrük karşısında Site Fransez Han No. 12 yazıhanesine müracaat. Tel. 41041. (3305) 2856

TAVİLZADE VAPURLARI

Ayvalık ekspres postası

Selâmet

vapuru her perşembe 16 da Sirkeci'den hareketle Gelibolu, Çanakkale ve Körfez tarikile Ayvalığa azimet ve avdet edecektir. Dikkat: Cuma günü Edremit yolcularını trene yetiştirir ve Ayvalık yolcularını aynı gün akşamı Ayvalığa çıkarır. Yolcu bileti vapurda da verilir. Adres: Yemiş'te Tavilzade Mustafa biraderler. Telefon: 22210 [3387]

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar sade H. 2,3740.

İZMİR - MERSİN POSTASI

KONYA

19 mayıs cuma 10 da İdare rıhtımından kalkar.

İktisat vekâleti İstanbul mıntıkası ticaret müdürlüğünden :

Rehin üzerine ödünç para verenler hakkındaki nizamnameye tevfikan maaş cüzdanı üzerine ödünç para vermek suretile icrayi sanat etmek üzere kendisine 19- 2 inci Teşrin 1931 tarihli bir kıta ruhsatname verilmiş olan İstanbulda veznecilerde 100 numaralı ticaretgâhda İstanbullu ve 1294 tevellütlü İbrahim Halil Bey bu kerre müracaatla bundan böyle zikrolunan ticaretgâhda rehin üzerine ödünç para vermek sanatini icradan vazgeçtiğini beyan ile teminatinin iadesini talep ettiğinden yukarıda yazılı muameleden dolayi kendisile her ne suretle olursa olsun alâka ve ilişikleri bulunanların haklarını aramak üzere birer hafta fasilâ ile yapılacak olan 3 ilândan itibaren 3 ay zarfında evrâki müsbitelerile mumaileyhe ve yahut dairemize müracatları ve bu müddetin hitamından sonra mevcut teminat akçesinin iadesi cihetine gidileceğinden ondan sonra bu baptaki müracaat ve taleplerin mesmu olmayacağı malûm olmak üzere nizamnamenin (15) inci maddesine tevfikan keyfiyet ilân olunur. (2840) 2552

İ L Â N

OSMANLI BANKASI gişeleri 1933 Mayısının 15 inci pazartesi gününden itibaren, yeni bir iş'ara kadar, zirde muharrer saatlerde açık bulunacaktır :

1) Galata Merkezi idaresi:

Eyyamı adiyede: Saat 9,30 tan 15,30 a kadar.

Pazar günleri: Saat 9,30 tan 12 ye kadar.

2) Yenicami şubesi:

Eyyamı adiyede: Saat 9,30 tan 15,30 a kadar.

Pazar günleri: Saat 9,30 tan 12 ye kadar.

3) Beyoğlu şubesi:

Eyyamı adiyede: Saat 9,30 tan 12 ye kadar.

Saat 13,30 tan 15.30 a kadar.

Pazar günleri: Saat 9,30 tan 12 ye kadar. 2838

Ankara Milliyet Postası

Ankaralının Defteri

Büyük bir deha ve onun âlemşümul hareket ve zaferleri elbette ki küçücük beyin kaplarına sığmaz!

Nuri Beyin Karabekir Paşaya hitap eden çok mühim bir mektubu

(Başı 1 inci sahifede)

inkılâp eden Yıldırım Orduları grubu lâğvedilmiş ve bu suretle açıkta kalmış olan mirliva Mustafa Kemal Pş. Hz. leri ni ziyaret ettim. Ziyaret sebeplerinden birisi de Müşarünileyhin İstanbulda kalıp kabineye dahil olmak hakkındaki arzularından sarfı nazar ettirmek gayesine matuf idi.„

Kâzım Karabekir paşadan bu kadar insafsızca mağrurane gaflet veya tegafül beklemezdim. Bu satırları okuyunca dedim ki bizimKarabekir gururunun tam esiri olmuş! Tamamen şaşırmış!.. Leyman paşanın hatası yüzünden mahvolan ordunun içinden binnetice Mustafa Kemalin açıkta kaldığını yazmış olması Kâzım Karabekir paşanın ismi gibi gözlerinin dahi kararmış olduğunu göstermekten başka bir mânâya alınamaz. Takdir ve hürmet mevzubahs değil! Fakat kadirşinaslığın bu derecesi olamaz.

Karabekir paşanın en büyük hatası Mustafa Kemali hâlâ anlayamamış olmasıdır. Bu zatin bu hali kendisinin tarih sahifesinde hiç olmazsa Milli cidâlde Şarkta bir şeyler yaptı kaydının yalnız silinmesini intaç etmiş olmakla kalsa gene hayırlı olur.

Umumi harpte Suryede mahvolan ordunun kimin hatası yüzünden olduğu ve o ordu içinden Mustafa Kemalin nasıl çıktığı hakkındaki resmi vesikalar neşrolundu ve olunuyor. Ben bunlardan yalnız Gazinin bu mağlup ordular içinde kendi ordusunu terkip eden iki kolordu "Ali Fuat ve İsmet paşa„yı ta Bitlis cıvarından ta Halebe kadar başlarında kendisi olduğu halde muazzam ricat hareketile getirdiğini ve burada son İngiliz taarruzunu bu kuvvetlerle turdurarak Milli misak hududunu çizdiğini işaretle iktifa edeceğim. Yalnız Karabekir paşanın Mustafa Kemal hakkında yazdığı yukarıdaki cümlesi üzerinde durarak tabiye ve sevkulceyiş nedemek olduğunu bilmesi lâzımgelen paşadan şunu soracağım:

922 Ağustosunda Türk ordularının kumandasını sana verselerdi sen ne yapabilirdin? Tarihi harbi de okumuş olan Karabekir paşadan gene sorarım: Ilk tarih devirlerinden bugüne kadar cereyan etmiş olan ve sevkulceyişin değişmez kaidelerinin vaz' ve tasrifine esas teşkil eden meşhur büyük muharebeleri yapmış sevk ve kumanda üstatlarından hangisi hangi muharebede Dumlupınardaki sanat büyüklüğünü ve kumanda meharetini göstermiştir?

Anlaşılan en büyük düşmanları bile hürmete ve teslimiyet icbar eden bu fevkalâde büyük zaferi neticelendiren ordu amirinin istinat ettiği "vaziyet muhakemesi ve karar" ı doğuran kafanın pek müstesna kudret ve hassasiyetini Karabekir Paşa anlayamamıştır.

Kendini bilen vaziyetten az çok anlayan bir asker bu kafayı taşıyan adamın karşısında hiç olmazsa meslek namına eğilir ve ona hürmet eder. Çünkü bu karar ve hareket erkânıharplerimize ve dünya erkânıharbiyesine en parlak bir ders numunesi teşkil edecek bir sevkulceyiş ve tabiye zaferidir. Düşmanın memleketimizin içine doğru tuttuğu bir zaviyei harice"Resi Afyonkarahisar"dan bilistifade hattı ricate amut Verdun'u muz diye öğündükleri Dumlupınar müstahkem mevzilerinin bir karışından bile istifade imkânını düşmandan selp ile ve arkasını Murat dağının sarplıklarına verdirerek Domlupınar - Afyonkarahisar hattı ricatine muvazi bir cephede sıkı muharebeleri kabule icbarden üç gün sonra onu ateşten çemberin harimi ismetinde boğmak!....

Bu neticeyi veren hareketin dayandığı manevrayı askerler bilirler; Karabekir paşa da bilir; Fakat mumasil ahval ve şerait içinde askerlik ve harp âleminde şimdiye kadar böyle bir manevrayı icra ve tatbik kuvvetini kafasında yaratan kaç kumandan görülmüştür?

Her hareketin ehemmiyeti onun tevlit ettiği neticelerle ölçülür; Bu hareketin âlemşumul parlaklığı neticesidir ki, Dumlupınar tepesinden ordular: Hedefiniz Akdeniz! dir direktifi kolaylıkla verilmiştir.

Ordularımızın âdeta kollarını sallıyarak Akdeniz yalılarına inmesi, hiç ayak basılmadan ve tüfek atılmadan Edirneye kadar Türk millî misakının bütün hudutlarının düşmandan temizlenmesi; Müdanya ve Lozanla bütün kuyut ve şuruttan azade tam ve, yep yeni bir Türk devletinin doğması; Müstakil Türk Cümhuriyetinin teessüsü... Karabekirin bugün Erenköyünde medenî hayat yaşaması... İşte bu hareketin neticelerindendir. Yoksa Karabekir Paşanın, genç kumandanların Anadoluya gönderilmesini padişaha söylemesinden ve Erzurum kongresini kendisinin kurduğunu iddia etmesinden ve filân ve falan şöyle veya böyle demiş olmasından değil!!! Karabekir Paşanın bu vadide pek piyade kalacağını kendisi de bilmek lâzım gelirken bilmiyor ve bilemiyor. Amma bir biliriz ve bütün tarih bilir. Resmî muhabereleri vesika diye öne sürerek millî nüveyi kurduğunu iddia yalancı pehlivanlığı ile ortaya çıkmak, Türk nesli karşısında ve tarih muvacehesinde pek ayıptır.

İş, bu kabil muhabereleri eğer neşre kaldıysa bugün devlet dosyalarında muhterem Paşamızı çok geride ve gölge bırakacak nice yüce arkadaşlarımızın muhaberelerine tesaduf olunur. Fakat bu zevatin hiç biri şimdiye kadar bunları kudret ve tefahür vesikası olmak üzere her nedense neşri hatırlarından geçirmemişlerdir.

Karabekir Paşa! Zatı âlinize bir süal daha sorayım:

Türk ordusu galip Yunan ordusu önünde Sakarya hattına doğru çekildiği ve kıral Kostantin askerlerini bu zafer aleyhine saldırdığı 921 yazında sen Türk ordusuna kumanda etse idin halin ne olurdu?!

Geceli gündüzlü 22 gün süren bu korkunç melhamenin kuvvetle pek gayri mütenasip uzun cephe hatlarında mukavemet ve sebat imkân ve ümitlerinin hemen akşama sabaha çözülmeğe yüz tutuğu dakikalarda hangi kafanla ve hangi tüfeğinle ve hangi mevcudiyetinle cepheyi tesbit edebilirdin!!!!?

Siz tarihi harpte yalnız manen değil, hattâ maddî noksanlarla da sarsılarak ricate başlamış bulunan bir cepheye taarruz emrivermek harikası gösterilmek suretile bir kale veya bir darülharekâtı değil, bir milletin ve bir vatanın taliini kurtarabilen kaç kumandan ve kaç meydan muharebesi bilirsiniz?!

Tarihi harbin kaydetmediğini kolaylıkla söyliyebileceğimiz Sakarya mukavemeti ve bu mukavemeti (Ata binerken üzengiden ayağı kayarak ense kemiklerinin kırılmış olmasına rağmen) telkin ve ilham eden dimağ ve karakter kuvvetidir ki, sizin, - kendi ifadenizde - Erzurumda İngilizlerin görüp anlamasından endişe ederek kurduğunu iddia ettiğiniz Erzurum heyetinden yalnız iki kişi ile gizli temas etmekten ibaret olan millî harekete iştirakinizi daha ileriye götürmek külfetinden sizi müstağni kılmıştır.

Ya azizim Karabekir! Sakaryadan bir sene evvel Ethem ve hempaları Türk ordusu ve Türklüğün aleyhine bayrak açtıkları zaman nüvesini kurduğunuzu iddia ettiğiniz millî hareketin başında siz olsaydınız ne olurdu?. Sizi kim dinlerdi! Ve siz kime ve ne dinletebilirdiniz?! Bu sualin cevabı: "Siz, bu ahval ve şeraitte bulunan bir vaziyetin başına geçemezdiniz" den ibarettir. Böyle hallerde vaziyeti elinde tutabilmek kudret ve kabiliyeti herkeste bulunamaz. Siz bu kudret ve kabiliyette olamadığınız için gücenik, rahatsız olmayın ! Siz de aklı eren, iktidar ve irfan sahibi, vatanperver kumandansınız. Kolordu ve ordu kumandanlıkları askerî rütbelerin en yükseğidir. Bunu küçük mü görürsünüz!) Siyasî kanaat ihtilâfı dolayısile kenardasınız. Olabilir. Rahat durursanız günün birinde belki size de bir rol tevcih edilebilir.

Biraz daha maziye doğru gidelim: Umumî harp mütarekesini müteakıp siz de istiklâlin elden gitmemesi için milletin canlılaştırılarak harekete getirilmesini lüzumlu görmüşsünüz, pekâlâ! Pek iyi düşünmüşsünüz. Bunu düşünen bittabi yalnız siz değilsiniz. Ayni şeyi sizin gibi düşünen kumandanlar elbette az değildir. Fakat siz bunu icra mevkiine çıkarmak için rütbenize ve mesleğe ve ayni zamanda bağlı kalarak yürümek yolunu ihtiyar etmişsiniz. Diğer bir zat büsbütün başka bir yoldan yürümüş: Meslekini, rütbesini bırakıp sade bir vatandaş sıfatile vatandaşlar arasına karışarak ve İstanbuldan zerre kadar ümit beslemiyerek sizin Erzurumda kurduğunuzu iddia ettiğiniz millî heyetten ve nüveden daha büyük ve bütün millete şamil Sivasta umumî bir kongre kurarak milletin başına geçiyor; millete yolunu gösteriyor; (İbrete şayandır ki rütbesi ve resmî mevkii olmadığı halde siz de dahil olduğunuz halde bütün kumandanlar ve valiler bu zatın emrine giriyor. Çünkü bütün bu zevat o zatın bu işteki ehliyetini ve kifayetini tabiî mazisine bakarak teslim etmişlerdi) teşkilâtı ta Meriç kıyılarına kadar tevsi ediyor; nihayet hâdisatın sevkile milletin idaresini millî iradenin mümessili olarak teşekkül eden yüksek meclisin eline veriyor;

Gelelim yüksek meclisteki riyaset işine; bu vaziyetin içinde siz de azçok yaşadınız. Bilhassa Bursanın sukutu, Eskişehir - Afyon hattının da düşman eline geçmesi üzerine ve daha evvel gûya hilâfet ordusu döküntülerinin Ankaranın bir konak mesafesine yaklaştığı günlerde bu meclisin riyaseti sizin elinizde olsaydı? Bir kere olamazdı! Farzı muhal olsaydı; ne olacaktı! Ne yapacaktınız! Netice: İstihsal edilmiş olandan daha parlak mı olacaktı! Bu istihsal edilen neticede gördüğünüz noksanlar var mı? Bunları lûtfen söyleyin de âfakî siyasî bir münakaşa zemini olsun! Ne istiyorsunuz? Ve neyi isbat etmek istiyorsunuz? Filân kişiye böyle söyledim. Filân kişiyi filân yerde şu tarihte ziyaret etmiştim!... Demekten ne çıkar?(Bunları o zaman yalnız siz mi yaptığınızı zannediyorsunuz?) Evet öyle oldu amma, işte bu hareketi milliye denilen şeyi ilk önce ben düşündüm ve ben söyledim; bundan dolayı bunun şerefi bana aittir mi demek istiyorsunuz?

Eğer bunu iddia ediyorsanız başkasının ayni şeyi düşünmediğini filâna ve falana söylememiş olmasile mi, veya söylemişse sizin gibi vesikalar neşretmemiş olmasile mi hükmediyorsunuz. Hem siz, bir taraftan millî nüveyi ben kurdum diyorsunuz; hem de bu kurduğunuz millî nüve ile temas bile etmiyorsunuz. Erzurum kongresinin kapısından bile içeri girmemişsiniz! Binaenaleyh siz bunu düşünmüşsünüz amma; düşündüğünüzü yapmamışsınız! Yalnız düşünmüş olmak hakkı olarak bir şeref istiyorsanız ben kendi hesabıma verdim; al be birader!! Fakat, bu işi hem düşünen ve hem de yapan adam bunun şerefinin sahibi aslisi olan millete ait olduğunu söyler dururken yarın öbür gün başka bir arkadaş ta, çıkmaz ya, bunu ben de düşünmüştüm; hattâ filâna ve filâna da söylemiştim. diye yazı yazmağa kalkarsa ne yapacağız? Bu kadar ayıp bir vaziyete düşmek size yakışır mıydı a Karabekir Paşa!? Memlekette bundan sonra yapacak keza yine şerefli işler dururken şimdi millî şerefe nefret hakkınızı isbat için tapu senetleri mi göstermeğe kalktınız? Bu nasıl şey?!!....

Bu senetlerinizi isbata muktedir olsanız nefret edeceğiniz şerefi kimden istiyeceksiniz. Bütün milleti şaniyle şerefiyle temsil eden, şan ve şöhreti Hinde ve Çine ve Amerikaya intişarla milleti şenlendiren ve şanlandıran adamın size bir hisse ayırıp vermeğe hakkı yoktur; veremez.

Doğrudan doğruya milletten istiyorsanız; ya millet size derse ki ben millî şef olarak bir timsal tanırım; başka şey bilmem. O vakit ne yapacaksınız? Yok benim şeref falan istediğim yoktur; maksadım; bu millî hareketin ne olduğunu millet anlasın; bende de şöyle vesikalar vardır; bilin sin; o kadar; başka bir şey istemem. Bu halde milletin, millî hareketin nasıl cereyan etmiş olduğunu bilmediğini kabul ediyorsunuz demektir ki, hata olur. Millet bunu anlamıştır; bu, anlaşılamıyacak bir iş değildir ki! Hayır o da değil; millî şeref, evvelâ bana aittir; başkasının bunda hakkı yoktur, demek istiyorsanız, bu hükmü siz değil, bırakınız efkârı umumiye versin Ilâve olarak millî şef olan zatın bir az da emniyet ve itimat telkinine ve sebat ve metanet tavsiyesine esas olan mazisinden bahsedeyim:

Bu adamın fikir ve kumandanlık dehasının umumî tezahürü büyük harpte Çanakkale muharebelerinde başlar. Tabiidir ; çünkü müşarünileyh bu harbe kaymakamlık rütbesile girdi. Dört senesi de kendisinin muzaffer muharebelerile dolu olan umumî harbin bilhassa Çanakkale muharebeleri Arıburnu ve Anafartalar kahramanının kumandanlık kudretini bütün bir vatana tanıttırdı. İngiliz ordusunun Gelibolu yarımadasına çıktığı 1915 12 Nisan günü sahil tarassuduna memur diğer bir fırkanın kumandanı fırkasile ihtiyatta bulunan Mustafa Kemale bir taburunun Kaya Tepeye gönderilmesini telgrafladığı zaman o, bizzat kendisi iki saat sonra, yanında yalnız yaveri Mülâzım Riza Efendi olduğu halde, Conk bayırının zirvesine yaklaşmış olan İngiliz Avcı hattının önünde nevmit geri çekilen Bursa müstahfızından 40 neferlik bir sahil muhafız müfrezesinin yanında bulunuyordu. Bu müfrezeye: Cephaneniz bitti ise süngüleriniz de yok değil ya! emrile yüzlerce düşmana karşı yere yatırır yatırmaz koca İngiliz avcı hattının da ayni zamanda tevakkufla yere yattığı görüldü. Burada kazanılan yarım saat, geriden gelmekte olan 59 uncu alayın kol başısile ayni noktaya dahil olabilmesini temin etmişti. 19 uncu fırka kumandanı Mustafa Kemal İngilizlere ilk darbeyi işte bu alayla vurdu ve bu darbe denize kadar devam etti. Karabekir Paşa Kaya Tepe ile Conk bayırının vaziyetlerini iyi bilir. Arı burnu cephesine ilk on gün zarfında gelip miktarı beş fırkaya baliğ kuvvetlere kumanda eden yalnız Mustafa Kemal oldu. (Kemal yeri) on ay sonra düşmanın terkettiği müstahkem hat Mustafa Kemalin bu on gün zarfında ateş yağmuru ve ateş dolusu altında düşmanı tevkif etmiş olduğu hattır.

Ayni senenin Temmuzunda İngiliz lcr Giçner ordularile Anafartalar cephesine çıktılar. Burada da karşılarında Mustafa Kemali buldular. Bu cephede Geliboludan henüz gelen yorğun ve zayıf 12 ve 7 inci fırkaların İngilizleri mağlûp etmesi yalnız ve yalnızMustafa Kemalin enerjisi ile oldu. İngilizler bu defa da Conk bayırına tırmandılar. Üç gün üç gece bu noktada pek kanlı muharebeler oldu. Nihayet üçüncü günü sabahı bu bayırdan düşmanı bir daha tırmanamamak üzere buradan süngü ile atan ve attıran yine Mustafa Kemal idi.

Ben kendim de orada idim. Neferden Gurup kumandanına kadar bütün rütbe ve kumanda sahipleri aşağı yukarı hep bir hatta idik. Mustafa Kemalin Anafarta Grupu Kumandanlığında ve Anafartalar cephesinde muvaffakiyetle kumanda ettiği kuvvetler 10 fırka idi.

Karabekir Paşa bunları bilmez mi?!

Ordu kumandanı Leyman Paşa Mustafa Kemalin karargâhına geldiği zaman onu uykuda bulursa uyandırmayıp kapısında kendiliğinden uyanıncaya kadar beklerdi.

Mustafa Kemal parlak hareketlerile ihtiyar ecnebi ceneralin de yüzünü bu derece ağartmıştı. Bu sene zarfında Karabekir Paşa da fırkasile şibih cezirenin cenup cephesinde bulunmuştu.

Paşa bu cepheyi beğenmiyordu. Ikide bir bu cephenin kilometrelerce arkasında Soğanlıdere sırtlarına kadar geriye alınmasını teklif ediyordu. Nihayet onu oradan aldılar.

Bunları, kumandanlık sahasında Mustafa Kemal ile Karabekiri haşa mukayese maksadiyle yazmıyorum. Böyle bir kıyası maalfarık hatırımdan geçmedi. Yalnız millî şef olabilmek için ne gibi evsaf, ne gibi başkalarında bulunmıyan müstesna kabiliyetler lâzım olduğu meselesinin münakaşası üzerinde olduğumuz içindir ki, bunlardan bahsetmek icap etti.

Karabekir Paşanın yazıları on iki sene evel değil bugün dahi aklınca millî şeflik davasında bulunduğunu aynen gösteriyor. Kendisi şarkta kalacakmış, Mustafa Kemal de garpte? Böyle mutabık kalmışlar imiş!! Yani nerede ise at başı beraber bulunacaklar!? Yalnız bu yazıların bugün yazılmakta olması bir noktanın istifhamını müstelzimdir. Karabekir Paşanın ne istediği henüz belli değil gibi.

Alman Makenzen Suriyede kumandan iken Mustafa Kemal yine orada ordu kumandanı idi. Mustafa Kemalin buradan da bir ayrılışı var. Karabekir Paşanın hikâyei hal tarzında açıkta kalmak tabirile tarif ettiği ayrılış ile bu ayrılış arasında esbapça fark yoktur. Bu ayrılışın sebeplerini mütareke esnasında gazetelerde bütün millet okumuştur. Gazi Hazretlerinin sinei millette bir fert halinde memleketin kumandanlarına ve valilerine emir vermek salâhiyetini kendinde görmüş olmasında o zamandan az evvel gazetelerde intişar etmiş olan bu raporların hiç bir tesiri olmamış mıdır acaba?!

Orduyu ve memleketi umumî harpte şaşkınca ve çılgınca idare edenlere karşı Karabekir Paşanın neler demiş ve yazmış olduğunun bilinmesi merak edilecek bir şeydir. Karabekir Paşanın acaba buna dair de vesikaları var mi?

Bunları da neşir lûtfunde bulunmazlar mı? Karabekir Paşa! İşte vesika diye Mustafa Kemalin Makenzenle olan ihtilâflarını izah eden yazılara denir; yoksa sizin yazdıklarınıza değil!!

Bana kalırsa siz artık bu yazılardan ve bu iddiadan vazgeçin ve diyin ki benim bunlardan maksadım; buna dair hâtırat neşrediyorsunuz. Bu hâtırattan bende de bir kısım vardır. Ben de bu meyanda bunları, tarihi tenvir için yazdım; bütün maksat bundan ibarettir diyip bu bir türlü içinden çıkamadığınız davaya müsait bir hitam vermiş olursunuz!

Gaziantep Meb'usu
M. Nuri

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.

Hariciye Vekili ay sonunda geliyor

ANKARA, 17 — Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyin bu ay sonuna kadar Cenevreden avdet etmesi beklenmektedir.

İstisnaî memuriyetlerde terfi

ANKARA 17 — Mafevki olmıyan veya ilmî, fennî ve meslekî ihtisasa ihtiyaç gösteren, yahut uzun müddet şahsı tebeddül etmemesi devletçe menfaati mütezammın olan memuriyetlerde bulunanlara her terfi müddeti geçtikçe zam yapılması hakkında bir lâyiha hazırlanmıştır. Lâyiha meclise verilecektir.

Anadolu kadınının yüz senelik hayatı

Sergide teşhir edilen işlemeler Türk zevkının ince bir mahsulüdür

ANKARA, 16 (Milliyet) — İsmet Paşa kız enstitüsünün açtığı ve Ankara kadının yüz senelik hayatını tasvir eden sergiye kısa bir ifade ile Türk zevkinin, Türk inceliğinin, Türk sanatinin, hülâsa; Türk medeniyetinin bir asırlık tarihi ve sergisi demek daha münasip olacaktır. Bu küçücük, fakat çok, pek çok kıymetli serginin elbiseler kısmını bundan evvelki yazımda anlatmış ve tetkik etmiştik.

Bu sergide Ankarayı en karakteristik şekilde temsil eden köşecik tiftik işleri köşesidir. Burada tiftikten yapılmış biluzlar, örtüler ve diğer işler ipeği kıskandıracak bir incelikle imal edilmişlerdir. Bu mamulât mütevazi yerlerinde ipekten birer örümcek ağı şeklinde, birer şiir mısraı halinde, zevk ve incelik âbidesi gibidirler.

Burada gene böyle ince düşüncenin hisli zevkin öyle âbideleri daha vardır ki insana önlerinde saatlerce durmak ihtiyacını vermektedir. Bunlar arasında soğuk bez üzerine antika işlemeli çevre ve uçkurlar, danteller, Halep ve Antep işleri, rengârenk parçalardan derin bir incelikle yapılmış ve bugünün en güzel bir kübik nümunesi diye gösterilebilecek olan bohça , gayet kıymettar elişi bir seccade, sofra takımları, ipek yollu ve gene el işi yatak çarşafları, bazıları incili saat, tarak ve para keseleri, entari kuşakları, saat kordonu ve çoraplar ehemmiyetle zikre şayan olanlarıdır.

Etiketinde 1890 tarihini taşıyan ağır bir ev döşemesi de hayli enteressandır.

Serginin gümüş takımları kısmı da mühimdir: Gümüş nalınlar, buhurdanlıklar, gülabdanlar, fincan zarfları, dikiş ve düzgün kutuları, şekerlikler, hamam tasları, kemerler, kadın fenerleri, tezyinat eşyası, parföm sürahileri eski Türk kadını inceliğini tatmin eder şekilde yapılmış bedayidendir.

Burada aynalar bilhassa güzeldir. Eskiden iyi taliin timsali olarak her genç kızın bir aynası bulunurdu. Taliin açık olması itibarile böyle bir aynaya behemahal malik olmak bir an'ane idi. Nikâh esnasında kızlar bu aynaya bakarak orada nişanlısını tahayyül ederlerdi. Bu kadar güzel bir düşünce timsaline verilecek şekil hakkın da söz söylemek zaittir. Ben öyle güzel gümüş aynalar gördüm ki bunlar harikulâde şeylerdi...

Serginin bir yeri de beşiklere tahsis olunmuştur. Eski beşik demirden ve askı şeklinde yapılmıştır,. O zaman çocuğun demir gibi olması için beşiklerin demirden yapılması âdetti. Bu beşik üstünde bronz bir kartal vardır. Bu kartal Ankaranın bir çok eşyasında görülmektedir. Bu da Eti'lerden kalma bir yadigârdır.

* * *

Ben bu sergiyi cidden çok mühim buldum. Gönül arzu eder ki bu sergi daimi şekilde burada, yahut etnoğrafya müzesinde kalsın ve zamanla tekâmül ettirilsin. Esasen mühim bir paraya ihtiyaç hissettirmeyen bu serginin mübayaası halinde, yar ve ağyara her vakit bir Türk inceliği, Türk medeniyeti köşesi gösterebilmek imkânını da bulabileceğiz.

Server RIFAT

Köy mekteplerinde ziraat dersleri

ANKARA (Milliyet) — Köy mekteplerinde Ziraat dersleri ve bilgileri gösterilmesi için verilen karar üzerine Maarif vekâletince hazırlanmakta olan kursların programları tesbit edilmektedir. Bu kurslar Ankara, Bursa, İzmir ve Adana'da açılacağı için kurslarda köy muallimlerine gösterilecek dersler de biribirinin ayni olmıyacaktır. Dersler her mıntakanın kendi hususiyetine göre olacaktır.

Ankara'da açılacak olan kurs ağustosta başlıyacak ve kurs Ziraat mektebinde açılacaktır. Kursların programları yakın da tamamen tesbit edilmiş olacaktır.

Bu Rob'u beğendiniz mi?

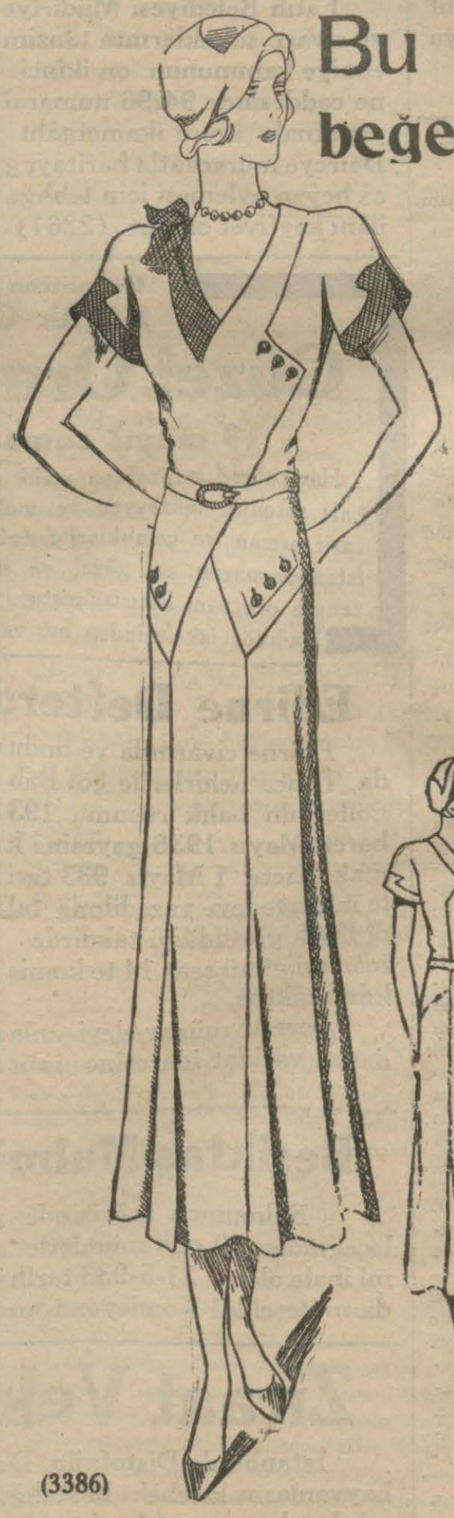

Bu Rob İPEKİŞ yünlülerinden yapılmış ve her türlü masrafı dahil olduğu halde:

18 lira 75 kurusa mal edilmiştir

(3386)

« Bu iş te Ipekiş'indir. »